

wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedziele i święta uroczyste raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwarazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwarazowe nieopieczowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca

zową wysyłkę dziennie DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 190

GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata za wydanie poranne wynosi miesięcznie w miejscu z odnośzeniem do domu 1 koronę.

Numer poranny 4 h., wieczorny 10 hal. Listy płacone przekazywane przez prenumeratę i inseraty, franso do Administracji „Głos Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckiem. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz, — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukes, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schieri, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Coe, w Bapieszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14. Cite de Trevisse, John F. Jones & Cie.

Nr. 323.

Kraków, sobota, dnia 7 lipca 1906 roku.

ROK XIV.

Strejki rolne i ich powody.

We wschodniej części kraju szerzy się coraz silniej agitacja za strejkami rolnymi, która ma swoje źródło częścią w nienawiści inteligentnych kół ruskich do polskiego społeczeństwa, częścią w usiłowaniu socjalistów, aby zdobyć jakieś wpływy wśród ludu wiejskiego. Nie mogą w inny sposób pozyskać włościan ruskich dla swych wyrotowych zasad, — pragną socjaliści podnieść jego złe instynkty, licząc na niski stopień oświaty i kultury, tego od tylu wieków zaniedbanego i przez własne duchowieństwo opuszczonego ludu.

O ile wnosić można z wiadomości nadsyłanych ze stron zagrożonych strejkami, — agitacja prowadzona z wielką bezwzględnością ma częściowo powodzenie; — jakkolwiek rzeczywistych ekonomicznych powodów do strejku właściwie wcale nie ma. Jest to zatem strejk czysto polityczny, który też głównie politycznymi środkami zwalczać na leży....

W każdym razie oceniać trzeba sytuację trzeźwo i spokojnie a zwłaszcza nie oddawać się przesadnemu pesymizmowi, który zawsze i wszędzie paraliżuje energię każdego działania.

Tymczasem po stronie polskiej, a mianowicie wśród obywatelstwa wiejskiego, wschodniej Galicji, — nie widać dotąd akcji, przeprowadzonej według pewnego programu, — a zato rozlegają się ciągle biadania i narzekania, świadczące o dziwniej nieporadności i apatji...

Zawszą słychać odezwę do rządu o pomoc i obronę polski rząd mógł w sprawie tak skomplikowanej i sięgającej w głąb stosunków społeczno-ekonomicznych, — spełnić wszystkie obowiązki, ciążące na społeczeństwie. Rząd robi, co może; mamy teraz na czele kraju namiestnika, którego poczucie obywatelskie, dobra wola, energia i rozum dają wszelką gwarancję, że władze spełnią swoje zadanie bez wahań i słabości, ale i najlepszy namiestnik nie poradzi nic w obec niedoświadczenia i zaślepienia ogółu.

Niewątpliwie strejki rolne organizowane na wschodzie, nie są objawem ekonomicznej obrony robotnika przed uciskiem kapitału, ale należałoby się zastanowić, — dlaczego agitacja zwrócona w pierwszej linii przeciwko właścicielom obszarów dworskich, znajduje się tak łatwy posłuch i sympatję wśród włościan?

Na to pytanie daje nam między innymi odpowiedź statystyka, która wykazuje, że 840 majątków ziemskich prawie wyłącznie w środkowej i wschodniej Galicji, — należących do Polaków, — jest wydzierżawionych żydom.

W 870 wioskach zabrakło tego czynnika narodowego i kulturalnego, jakim jest, jakim powinien być dwór polski. W 870 wsiach niema bezpośredniego zetknięcia pomiędzy włościaninem ruskim a obywatelem Polakiem, — 870 narodowych posterunków, oddano w ręce obce.

Jakże może być, jaka jest rola dzierżawcy żydowskiego na wsi? Jemu chodzi jedynie o wydobycie jak największego dochodu, i to w pierwszej linii przez obniżenie ceny pracy, — czyli przez redukcję płac robotników rolnych, a choćby nawet nie był zawodowym wyzyskiwaczem i lichwiarzem — a i takich jest niemało, — to i tak swój własny interes materialny, zawsze stawiać będzie wyżej, niż wszystkie względy społeczne i etyczne.

Ale nie dość na tem. Żyd dzierżawca jest prze-

cież człowiekiem obcym, który chce jaknajprędzej dorobić się majątku, — aby potem tę ziemię, która go zbogaciła, porzucić i szukać dla siebie właściwego środowiska w Wiedniu, w Berlinie, lub w ogóle tam, gdzie znajdzie przyjemniejsze życie i spotka rzesze swoich współwyznawców. On ani najdrobniejszej części swej pracy nie odda dla przyszłości kraju, dla dobra polskiego społeczeństwa, — bo cóż go obchodzi polskie narodowe interesy? Polakiem nie jest, — nawet z języka, — a z polską kulturą już absolutnie nie go nie łączy — jeżeli zaś odczuwa jakieś kulturalne potrzeby, to z pewnością, jedynie na tle niemieckiem, które go zawsze pociągać będzie; w każdym jednak razie decydującym czynnikiem jego postępowania z ludem, będzie własny materialny interes, — a ten nakazuje mu schlebiać Rusinom raz dlatego, aby uspić ich nieufność przy rozwikływaniu gospodarskich rachunków, — a powtóre, aby przez krótki czas, kiedy ziemię eksploatuje, uniknąć konfliktu agrarnego, zmniejszającego jego dochody....

Więc żyd dzierżawca, gotów jest nawet na jakiś czas zostać ruskim narodowcem, jeżeli tylko sądzi, że mu to przyniesie jakąkolwiek korzyść...

To nam wyjaśnia do pewnego stopnia, owe coraz częstsze próby stworzenia polsko-ruskiego aljansu, skierowanego naturalnie przeciwko Polakom.

Czy w wielkich majątkach korzystniejszym jest pod względem społecznym system dzierżaw, czy własna administracja, nie będziemy rozstrzygać, to jednak jest pewnem, że jest *narodowym obowiązkiem właścicieli tych dóbr*, godzić się nawet na mniejsze dochody, byle znaleźć dzierżawców chrześcijan. W mniejszych natomiast majątkach, oddawanie ich w dzierżawę żydom jest tylko objawem albo przykrej chciwości, — albo poświęcaniem ogólnych interesów dla osobistej wygody i przyjemności.

Ci niepamiętni swoich obowiązków obywatele powinni pamiętać, że za ich błędy pokutują w pierwszej linii współziemianie, a następnie cały naród, — i że minął już czas, kiedy można było wykonywać odziedziczone przywileje, bez żadnej za nie odpłaty na rzecz dobra powszechnego...

Jak można załatwić reformę wyb.

Wiedeń, 8-go lipca.

(Mm.) Ks. prałat Pastor przyjął dzisiaj naszego korespondenta i był łaskaw udzielić szeregu cennych oraz interesujących informacji o położeniu parlamentu.

Rzecz jasna, przedewszystkiem spytałem o losy reformy wyborczej.

— Wie pan doskonale — odparł ks. Pastor — że i ja osobiście i posłowie centrum ludowego i samo stronnictwo oświadczyliśmy się od razu za reformą wyborczą, opartą na głosowaniu powszechnem. Nasze zastrzeżenia tyczyły się jedynie zabezpieczenia interesów narodowych z pomocą odpowiedniej ilości mandatów i sparalizowania zakusów centralistycznych. Nikt goręcej od nas nie pragnie przyjscia do skutku reformy wyborczej demokratycznej. Widzimy bowiem jasno, że demokratyzacja narodu polskiego i jego dobro publiczne idą w parze. Drugie opiera się na pierwszej. Niestety, trzeźwe rozpatrzenie się

w kalendarzu nasuwa nie tylko mnie jednemu, ale również innym zwolennikom reformy wątpliwość poważną, czy uda się nam doprowadzić do skutku to wielkie i owocne dzieło jeszcze przed ustawowem rozwiązaniem Izby poselskiej.

— Jak to mam rozumieć? — spytałem.

— Proszę posłuchać — objaśniał ks. prałat. — Wierzę i chcę wierzyć, iż komisja reformy wyborczej załatwi przekazane jej ustawy jeszcze przed ferjami. Powiedzmy, że je skończy do dnia 1 sierpnia. Będzie to poświęcenie osobiste posłów — owa praca wśród skwaru wielkiego miasta, narażonego na wielkie upały, praca, trwająca często od 9 rano do późnego wieczora. Trzeba jednak zdecydować się na tę pracę. Potem Izba poselska odpocznie do dnia 10 września, nie później. Przypuśćmy, że olbrzymia większość Izby poselskiej zdoła utrzymać w karbach zapędy przeciwników reformy, Niemców rozmaitych odcieni, i że dzięki temu w trzy do czterech tygodni, w pierwszej połowie października Izba poselska załatwi przedłożenie wyborcze. Powiadam jednak, iż byłaby to ewentualność bardzo pomyslna. Przedewszystkiem trzeba się liczyć z naturalnym u wielu posłów popędem wygadania się, naturalnym u tych, którzy nie są członkami komisji reformy wyb. Powtóre przeciwnicy reformy, jawni i skryci, będą robili szybkiemu załatwieniu reformy trudności. Powtarzam atoli, że przyjmuję ewentualność pomyslną: w pierwszych dniach października Izba poselska uchwali reformę i ta reforma przejdzie do Izby panów. Zna pan nastrój tej instytucji. Nie można powiedzieć, aby ów nastrój był przychylnym dla reformy wyborczej. Zresztą tempo pracy w Izbie panów jest bardzo powolnem. Należy się z góry przygotować, że obrady w komisji i w plenum Izby Panów potrwać do czterech tygodni. Że Izba panów uchwali reformę wyborczą, jestem pewnym. Ale z drugiej strony zachodzi obawa, że Izba panów poczyni w projekcie uchwalonym przez Izbę poselską, zmiany, i to kto wie, czy zmiany, możliwe do przyjęcia przez zwolenników szczerzej demokracji. Znajdzie potrzeba nowych układów kompromisowych. Nie są one straszne, gdy ma się czas do prowadzenia rokowań. Ale takie układy, prowadzone w ostatniej chwili, niejako z ostrzem gilotyny na karku, rzadko kończą się pomyslnie. Tymczasem w dniu 12 grudnia 1906 r. trzeba stosownie do ustawy rozwiązać Izbę poselską. Kompromis może dojść do skutku, ale może i nie dojść, czyli, zaczyna się loterja. Takiego zaś wielkiego dzieła nie wolno powierzać przypadkowi.

— Cóż tedy robić?

— Nie życzyłbym sobie oktrojowania z góry, bo to czyn antykonstytucyjny. Nie chcę myśleć o wyborach na podstawie dawnej ordynacji wyborczej, ponieważ takie wybory z uwagi na rozgorączkowanie umysłów mogłyby się przerozdzić w katastrofę. Im jaśniej patrzemy się na całą sprawę, tem dowodniej się przekonujemy, że baron Gautsch popełnił błąd, rzucając hasło reformy wyborczej w ostatnim roku okresu prawodawczego. Możliwy więc ten błąd naprawić, gdyby Izba poselska — jak wielu posłów doradza, na podstawie większości kwalifikowanej uchwaliła ustawę, mocą której posłowie dotychczasowi zatrzymaliby mandaty jeszcze na rok jeden. Wówczas w uchwaleniu reformy wyborczej wierzę stanowczo.

Ruch polityczny w kraju.

Wiec w Zalesiu.

Już w roku 1905 poseł Bomba sprowadził na 2 z rządu wiec, ludowców Stapińskiego, Kubika, Wilka i chciał, jednym zamachem cały powiat Rzeszowski pozyskać dla swojej awanturnej i szkolnej polityki, a Stapiński czupurnie głosił, iż Budziwoj jest bramą do powiatu Rzeszowskiego, przez którą on wyjeżdża.

Tymczasem spotkali się ci panowie z posłem Szajerem i księdzem Stojalowskim i zostali.. wyproszeni przez drzwi i okna.

W dzień Zielonych świąt zwołał poseł Bomba wiec do gospodarza Marcina Ferencza w Zalesiu pod samym Rzeszowem.

Na wiec ten zaprosił Bomba wszystkich socjalnych demokratów z Rzeszowa, którzy też przybyli w liczbie przeszło 60, między nimi większa połowa żydów i zaczęli wrzeszczeć i krzyczeć na posła Szajera.

Zgromadzonym wieśniakom zachowanie się socjalistów tak się nie spodobało, że ich po prostu pędzili.

Mimo zaś, że Bomba w bezczelny sposób szarpał posłów X Stojalowskiego i Szajera na wniosek gospodarza ze Słociny Stanisława Stania wóścianie dali tym posłom votum ufności przez gromki okrzyk, a Bombie zawołali „Hańba ci żydowski parobku!”

W dniu 10 czerwca b. r. zwołał poseł Szajer publiczne zgromadzenie do tejże samej wsi i tego gospodarza, gdyż tak w zeszłym roku przyobiecał.

Zgromadzenie było bardzo liczne, gdy sami zgromadzeni obliczyli się ustawiając się w setki na 1000 ludzi.

Zagał poseł Szajer, wspominając o zeszłorocznym zgromadzeniu, dodając, że jak obecni tu świadkowie opowiadają, miał Bomba napaść ze socjalistami rzeszowskimi na wiec, aby go rozbić.

Następnie zaproponował zebranym, — by wydali prezydium wiecu i przedstawił na przewodniczącego Jędrzeja Gliwę, wójta gminy Zalesia, na zastępcę Jana Stania wójta ze Słociny, na sekretarza Wojciecha Piątka ze Trzciany, zaś Jana Guniewskiego, Michała Sępa i Józefa Guniewskiego i Piotra Pasterza na ławników. Zgromadzeni jednomyślnie zatwierdzili tę propozycję podniesieniem rąk.

Przewodniczący witając zgromadzonych, jednemi przemówił: „Witam Was drodzy, tem szczerzej i serdeczniej, że jesteśmy wszyscy z pód je-

dnego sztandaru „Centrum chrześcijańskiego”. Dziś nie masz tu socjalistycznych drabów, ani złośliwego przeniwiercy posła Bomby, który nam w zeszłym roku żydowskich socjalistów naprowadził. Niesłyszano, niewidziano, ażeby żyd socjalista pragnał kiedykolwiek dobra polskiego i chrześcijańskiego chłopca on tylko go otumanić, oszukać i wyzyskać potrafi, a zatem wzywam was i proszę, gdyby się przypadkowo socjaliści z Bombą tu zjawili, pokażcie im naszą chrześcijańską solidarność i naszą chłopską siłę.

Wzywam was i proszę, abyście wszędzie i na każdym miejscu solidarnie broniłi naszych spraw, ostro występowali przeciw obłudnikom ludowcom i ściśle połączonym z nimi socjalistom, okazując im na każdym kroku naszą wyższość chrześcijańską i naszą miłość ku sztandarowi stronnictwa Centrum, na którym wyszyte jest hasło „Za wiarę i ojczyznę!”

Następnie zabrał głos pos. Szajer i zdał sprawozdanie z swej czynności parlamentarnej, sejmowej i w radzie powiatowej. Szajer mówił płynnie, jednemi, i szybko przez 3 i pół godziny, tak, że każdy nawet po raz pierwszy na wiecu obecny dokładnie go zrozumiał; to też gdy przewodniczący wniósł dla niego votum zaufania, zgromadzeni bijąc z całych sił w dłonie, zawołali:

„Niech żyje Szajer, nikogo nie chcemy mieć nadal posłem, tylko naszego posła Szajera!”

Zabrał głos Smagała ze Trzciany, który obecnie jest dzikim i na pół ludowcem, zachęcając do zakładania kas Reiffeisena i kółek rolniczych oraz sklepów i gospod chrześcijańskich.

Sekretarz Wojciech Piątek poparł w swej wyrazistej mowie, jasnymi zdaniem wywody Smagały, zachęcił do czytania, przedewszystkiem najstarszej gazety „Wieńca i pszczołki”, oraz innych centrowych pisemek, i jasno wykazał jak to Stapiński jest mistrzem kłamstw i fałszu przyczem wskazał na artykuły „Przyjaciela ludu”, o wiecu Centrum w Świlczy, o którym „Przyjaciel” pisze, że Szajer, księży i inni referenci pletli głupstwa i że wiec nie udał się wcale. Mówca wezwał na świadectwo tych, którzy byli w Świlczy, jak tam było, na co powstał krzyk: *Stapiński wszędzie i zawsze w „Kurjerze” i „Przyjacielu” we wszystkich artykułach kłamie za co mu hańba. Wszyscy krzyknęli 3 razy „hańba Stapińskiemu!”*

Ciekawem było jak gospodarze z Budziwoja, których było 16, zaczęli opowiadać, że Bomba odkąd poszedł do ludowców i pobratał się z socjalistami, zdradzając swych wyborców, kompletnie

stracił zaufanie w swej wsi i okolicy, tak, że jeżeli gdzie chce urządzać zgromadzenie, to mu miejsca odmawiają, a jak dostanie jaki lokal to towarzyszy mu jego socjalistyczna banda, — jak to miało miejsce w Zwinczycy, gdzie z obawy przed swoimi wyborcami musieli się zamknąć z żydkami, na czele których stał socjalista adwokat Penz, aż do 11-tej godziny w nocy, gdyż obawiali się wyjść, albowiem w sąsiedztwie wójta Stanisława Miąsika zebrała się spora liczba gospodarzy, którzy spokojnie się zabawiali, czasem tylko szły patrole naokoło domu, gdzie był Bomba i żydowie. Dopiero na prośbę Szajera odstąpiono od patrolowania by socjalistyczni żydkowie i Bomba mogli się w całości ulotnić.

W gminie własnej Budziwoju został Bomba przykładnie przez gospodarzy obity. Jedna Budziwojanka powaliła Bombę na ziemię, a bijąc go powróżkami wołała: „masz nietykalność paszkułdniku żydowski!”

Opowiadano też inne przykłady nadużyć Bomby. To też zgromadzenie, na wezwanie kilku gospodarzy i na przedstawienie przewodniczącego uchwaliło posłowi Bombie votum nieufności i krzyknęło mu gromkie „hańba!”

Dalej uchwalono rezolucję: o przystąpienie do Centrum ludowego i za powszechnem, bezpośrednim, tajnem i równem prawem głosowania i za pojedynczymi, a nie proporcjonalnymi wyborami.

Przy końcu pożegnali zgromadzonych posła i przewodniczącego intonując pieśni: „Serdeczna matko”, „Boże coś Polskę”, „Jeszcze Polska nie zginęła” i „Bartoszu, Bartoszu!”

Zgromadzeni podnieśli okrzyk na cześć księży Stojalowskiego, Pastora, i Spisa i o 9-tej godzinie spokojnie rozeszli się do domu.

Rozdiestwieński przed sądem.

Petersburg, 4 lipca.

Dzisiaj sąd wojenny w porcie kronsztadzkiem rozpoczął rozpatrywanie sprawy o kapitulację bez bitwy torpedowca „Biedowoj” z którym, jak wiadomo dostał się do niewoli po bitwie Tsuszimskiej admirał Rozdiestwieński

W sprawie tej stają przed sądem jako oskarżeni: adm. Rozdiestwieński — za dopuszczenie do kapitulacji torpedowca „Biedowoj”, pomimo, iż stan jego zdrowia pozwalał mu nie dopuścić do tego; kapitana Clanie de Colonge i pułkownika

— Trzeba odpocząć po odbiorcach.

— Mówisz, że ciebie to męczą, krótko zauważyła Matrena Teodorowna siadając za samowarem, a i pobladłeś i schudłeś przez te dwa dni. Tałalej milczał. Powoli wypił herbatę i zeszedł z terasy do grodu. Dzień był ciepły i pogodny. Lekki wiaterek wesoło igrał z listkami i wlatywał na wierzchołki sosen, które pod jego podmuchem melancholijnie pochylały swoje konary. — Tałalej wszedł do altanki stojącej w najdalszym zakątku ogrodu i przylegającej szczerlnie do ogrodzenia skąd patrząc na przechodzących i przejeżdżających mimo letników rozbierał męczące go pytanie: co będzie dalej?

Kłamać i odgrywać rolę kochającego męża, gdy równocześnie kocha inną, na to mu nie wystarczył ni siła ni charakteru. Powiedzieć całej prawdy nie mógł i z litości do żony jedynej istoty która zawierzyła jego sumieniu i oddała mu wszystko co miała. „Tem ją zabiję.. Niechaj raczej się dowie od kogo innego, byle nie odemnie Rzucić wszystko, zapomnieć, nie mogę.. ciągnie mnie ku tamtej jak odmęt... nie mogę, nie mam siły, by się oderwać... O, te jej czy... one to... leżą mi w duszę i jak świrem w serce mi się wkrecają.. Boże mój cóż to za męczarnia, co za męczarnia!”. Tałalej usiadł na ławce, opuścił głowę i przymknął oczy. I ani jeszcze nie zdążył zamknąć ich, gdy przed nim stanęła blondynka i patrzyła na niego tak cudownie, bezbrzeżnie kochająco, że Tałalej na chwilę zapomniał o męczącym go pytaniu i o litości jaką czuł dla Matreny Teodorowny.

— Najdroższa najukochańsza! szeptał, jakby chciał na dłużej przy sobie zatrzymać czarowny obraz ukochanej dziewczyny, który zawładnął jego całą istotą i jego zwichrzonemi myślami.

— Nie, dłużej tak nie mogę! — wyrzekł — przychodząc do siebie; pójdę zaraz do żony i powiem jej wszystko...; wszystko porzucę, wszystko oddam, mnie niczego nie potrzeba... Z czem tu przyszedłem z tem i odejdę... Zostanę subjektem u starszyny, ale od żony nie wezmę ani kopiejkę... tak będzie lepiej uczeiwej, byle tej męki duszy oszczędzić...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

LOSY TAŁALEJA

POWIEŚĆ

J. J. MIAŚNICKIEGO.

Przetłumaczona z rosyjskiego przez dr. M. S. 85. Ciąg dalszy.

— Więc ty z odbiorcami się zabawiałeś, Tałaleju Iwaniczu? — spytała go, cała drżąca od złości, która ją porывała.

— Zdaje mi się, że ci to już mówił.

— Słyszałam. A przecież bardzobym chciała wiedzieć, gdzie z nimi się zabawiałeś?

— Pozwól. Najprzód jedliśmy obiad u Ciastowa.

— To wczoraj było?

— I wczoraj i dzisiaj... A potem pojechaliśmy do ogrodu „Ermitaż”.

— To dzisiaj?

— I wczoraj.

— Ach i wczoraj. I prosto z „Ermitaża” do domu?

— Do domu.

— Przypomnij sobie dobrze Tałaleju Iwaniczu...

— Znowu od początku? Djabli wiedzą po co to...

— Więc prosto do domu? Tak? Dobrze to pamiętasz?

— Doskonale pamiętam...

— A dlaczegoż cię, twój dorózkarz wczoraj przywiózł od Arbackich Wrot?

Tałalej wzdrygnął się i zbladł. Nigdy się nie spodziewał takiego zapytania od żony i zmieształ się.. Matrena Teodorowna zauważyła to zmieszanie się Tałaleja i zadrżały jej nogi ze wzruszenia.

— A więc nie wiesz, w jaki sposób znalazłeś się przy Arbackich Wrotach? — spytała go rwącym się głosem.

— Jakże mam nie wiedzieć, zorientował się nakoniec, to przecież bardzo rzecz prosta. Jeden z odbiorców zatrzymał się u znajomych na Arbacie... ja go tam odprowadziłem, a stamtąd pojechałem do domu... Co ty w tem widzisz dziwnego, dalibóg nie pojmuję. Matrena Teodorowna popatrzyła na męża i milcząc, zaczęła się

rozbierać... Tałalej siedział i czyścił paznokcie, czekając, czy żona jeszcze co nie powie.

Ona rozebrała się, położyła się do łóżka i odwróciła się od męża.

Tałalej obruszył się i wstał.

— Dobranoc ci Matreno, przemówił, zbliżając się do łóżka, ja idę do mojego gabinetu..

— Idź, pogaś tylko świecę jeżeliś łaskaw.

Tałalej postać jeszcze chwilę, chciał coś jeszcze powiedzieć żonie, ale jakoś mu się nie kleiło. — Tam na Arbacie powiedział wszystko co mógł i chciał wypowiedzieć z całego serca, tu trzeba było tylko kłamać i kłamać.

„A czyby nie powiedzieć wszystkiego?” przemknęła mu myśl, od której przebiegły go dreszcze wzdłuż kręgosłupa. — Nie, później... potem.. nie teraz...

Tałalej pogasił świecę i stając ostrożnie, jakby się znajdował w pokoju chorego, wyszedł na kurytarz. Wszedłszy do gabinetu, otworzył okno do ogrodu i odetchnął swobodnie. — A Matrena Teodorowna leżała bez ruchu na szerokim swym łożu pod aksamitną kołdrą. Po twarzy jej spływały strumienie łez, lecz ona ich nie czuła. Całą ją pochłonięła myśl, że ma rywalkę i że przyszedł koniec jej szczęścia. —

LXXII.

Matrena Teodorowna nie pamiętała, kiedy owej nocy zasnęła. Obudziła się o dziesiątej godzinie i gdy pokojówka przyszła ją ubierać, nie prze-mówiła pani do niej ani słowa. Umysłszy się i wyszedłszy na terasę zobaczyła tam męża, który siedział na kanapie i bawił się z kotką. Matrena Teodorowna zupełnie się nie spodziewała zastać Tałaleja, szczególnie po wczorajszej scenie, to też patrzyła na niego zdziwiona. Tałalej wolno powstał z kanapy i zbliżył się do przypatrującej się mu żony. Twarz miał bladą, oczy świeciły się mu gorączkowo. Matrena Teodorowna, która też dwie nocy prawie nie spała, znała ten blask. „Nie spał tak jak ja” — pomyślała i do serca jej zaczęło się zakradać współczucie dla męża, który, któż to może wiedzieć, może i nie tak czarny jak ona go sądziła.

— Ty w domu? spytała go, widocznie kontenta z tego, że mąż jest w domu.

Tałalej delikatnie przycisnął usta do czoła żony i odrzekł:

Filipowskiego — za to, że dowodząc torpedowcem „Bujnyj“, na którym znajdował się wtedy raniony adm. Roźdiestwieński — postanowili wspólnie w razie spotkania nieprzyjaciela, nie przyjmować bitwy i podać się, a po przeniesieniu adm. Roźdiestwieńskiego na torpedowiec „Biedowyj“, skłonili do kapitulacji kapitana i oficerów torpedowca „Biedowyj; kapitan torpedowca „Biedowyj“ Baranow, — za dopuszczenie do kapitulacji, oraz lejtanci Wiczesłow i Leontjew, kadeci Brien-de Lassi i Koladyński, kapitan Siemienow, lejtant Krzyżanowski, kadet Demeżyński i szt. kapitan Iliutewicz — za udział i nieprzeszkodzenie kapitulacji.

Co do samego Roźdiestwieńskiego, to akt oskarżenia wcale nie roztrząsa ani przygotowań do boju, ani prowadzenia samej bitwy, oskarża tylko adm. o jego zachowanie się na torpedowcu „Biedowyj“ podczas kapitulacji, której przebieg przedstawia mniej więcej w następujący sposób:

Kiedy Roźdiestwieński był kilkakrotnie zrzucony na pancerniku „Suwrowie“ i w stanie nieprzytomnym został przeniesiony na torpedowiec „Bujnyj“, gdzie po opatrzeniu go przez felczera Kudinowa przyszedł do siebie, to na zapytanie: „Jak się czuje“ odrzekł zapytaniem „Czy jest biała flaga“ „Co się stało z Suwrowem“ „Czy na nim jeszcze powiewa flaga admirałska? Na miłość Boga! niech nie zdejmują tej flagi!“ I zaraz po tem znów zemdlął, ale swem pierwszym zapytaniem o białą flagę w obecności załogi, odrzuca ją zdemoralizował. W parę godzin potem, kiedy admirał zapadł w głęboki sen, torpedowce japońskie tak otoczyły Rosjan, że admirała znowu przeniesiono na bardzo szybki kontrtorpedowiec „Biedowyj“, przyczem Roźdiestwieński się nie obudził. Kontrtorpedowiec wyrwał się z linii boju i zaczął umykać, ale wkrótce potem znowu się natknął na Japończyków, którzy zaczęli strzelać. Roźdiestwieński się nie obudził. Oficerowie odbyli radę. Większość przemawiała za podniesieniem białej flagi, lecz kapitan Iliutewicz powiedział, że nie uczyni tego inaczej, jak na rozkaz admirała Roźdiestwieńskiego. Wszyscy tedy poszli, aby go obudzić. Przechodząc przez pokład widzieli, że żołnierze robią z prześcieradeł białą flagę. Oficer Wurm zapytał ich, co to znaczy, a oni odrzekli, że przecież sam admirał jeszcze na torpedowcu „Bujnym“ zapytywał, czy jest biała flaga. Admirała nie można się było obudzić. Lekarz Trzelewski oznajmił, że przed chwilą opatrywał go, ale to go tak zmęczyło, że oto leży bez życia, lecz przed opatrunkiem mówił coś do sternika Michajłowa. Wezwano więc sternika, który rzekł: „Admirał kazał sygnalizować „Groźnemu“, aby umykał przeto do Władystoku, a po chwili dodał, że trzeba się poddać“. Zanim oficerowie wyszli od admirała, żołnierze już podnieśli białą flagę, a japoński okręt „Sazanami“ brał „Biedowego“ na buksyr.

Tak się przedstawiają w pobieżnym zarysie okoliczności, towarzyszące kapitulacji torpedowca „Biedowyj“.

Rozprawa sądowa, której przewodniczy jen. Izwiekow, odbywa się w obecności licznej publiczności. Wszyscy podsądni zjawili się w mundurach, z wyjątkiem adm. Roźdiestwieńskiego, który ubrany jest po cywilnemu. Ma on wygląd bardzo schorowany, a na czole są widoczne ślady ran.

Oskarżonych broni oprócz wojennych obrońców kilku adwokatów cywilnych, a kadeta Dembczyńskiego, jego ojciec — słynny „metereolog“ i publicysta Dembczyński. Jedynie tylko Roźdiestwieński niema obrońcy, i broni się sam, a właściwie nie broni, lecz oskarża, prosząc o najwyższy wymiar kary!

Na zapytanie przewodniczącego, czy poczuwa się do winy, Roźdiestwieński odpowiedział, że „nikt nie jest winnym, oprócz niego“, poczem wygłosił dłuższą mowę, w której uzasadniał to twierdzenie.

W długim, ściśle fachowym wywodzie, przekonywał sędziów, iż wydany przezeń przed bitwą rozkaz był nieścisły i niedostateczny, nie uwzględnił wszystkich możliwych ewentualności, skutkiem czego podkomendni jego — zostali wprowadzeni w błąd i nie mogli spełnić należycie swych obowiązków. „Powtarzam — mówił admirał — że jeśliby mój rozkaz był jaśniejszy, to w historii bitwy tsuzimskiej nie byłoby tej smutnej karty.“

Następnie Roźdiestwieński omawiał sam fakt kapitulacji i swoje zachowanie się, po otrzymaniu ran, na torpedowcu „Biedowyj“. „Świadkowie — mówił — którzy zeznali, że byłem wtedy w malignie, są w błędzie. Byłem chory, często zasypiałem, lecz za każdym razem, kiedy się budziłem, lub kiedy mnie budzono, wszystko słyszałem, wszystko widziałem i posiadałem zupełną świadomość.“

„Wobec powyższych faktów — kończył swą „obronę“ Roźdiestwieński — twierdząc, że nikt oprócz mnie nie jest winien kapitulacji torpedow-

ca „Biedowyj“ bez bitwy. Ja wydałem rozkaz, który całą eskadrę postawił w fałszywym położeniu i kazał przypuszczać załozdę, że głównym jej zadaniem jest ratowanie mego życia; ja odpowiedział swoją kapitanowi torpedowca „Bujnyj“ podsunąłem wszystkim myśl o konieczności oddania torpedowca bez bitwy; ja, w końcu, kiwnięciem głowy, dałem rozkaz kapitulacji torpedowca, gdy został on napadnięty przez nieprzyjaciela.“

Powyższe przemówienie Roźdiestwieńskiego, który domagał się najsurowszej dla siebie kary, „aby wzbudzona opinia publiczna znalazła zadośćuczynienie“, wywołało powszechną sensację. Niektórzy widzą w tem tylko chęć wywołania efektu, gdyż właściwie, za tę część działalności Roźdiestwieńskiego, za którą stanął przed sądem tj. od chwili otrzymania ciężkich ran, trudno go obwiniać, gdy faktycznie był on na pół nieprzytomny, a co za tem idzie, nie odpowiedział na za swe czyny. To też można spodziewać się, że wobec tego, iż oskarżenie nie dotyczy wcale całej działalności Roźdiestwieńskiego jako wodza eskadry, zostanie on, pomimo iż sam żąda surowej kary, uwolniony.

Czy przypuszczenia to sprawdzą się i jaki zapadnie wyrok co do innych oskarżonych, dowiemy się dopiero za dni kilka, gdyż z pewnością sprawa przeciągnie się dość długo.

Nowa krzywdą.

Przed kilku dniami zaledwie poruszaliśmy sprawę krzywd, jakich ze strony socjalistycznej doznają robotnicy. Ostatnie kilka dni przyniosło znowu ciekawe obrazy tej gospodarki, która na każdym kroku okazuje, że czas już zerwać z nią bo może tylko do ruiny doprowadzić robotników.

Ostatni strejk stolarzy w Krakowie był typowym przykładem pod tym względem, jak socjaliści umieją wykorzystywać robotników; kiedy na hasło rzuczone ze strony „towarzyszy“ rozpoczęli robotnicy strejk w poniedziałek 25 czerwca, socjaliści obiecywali im złote góry; zapewniali strejkujących, że organizacja ich jest bogata, że potrafią zapewnić im pomoc na czas bezrobocia nie tylko miesiąc, ale choćby i pół roku. Wzywali więc do solidarności i wytrwania.

Czeladnicy stolarscy wierzyli tym szumnym obietnicom; dlatego też twardo obstawali przy swych warunkach. Buta socjalistów miała się jednak skończyć w bardzo krótkim czasie. Już we środę przebakowali o „trudnych warunkach“ i t. p. We czwartek zaś zaczęli już namawiać robotników, aby zgodzili się na warunki przez najstrów proponowane. W piątek zaś zmuszali wprost robotników do ugody. Najciekawszy jednak moment nastąpił w sobotę 30 czerwca. Miano mianowicie w tym dniu wypłacić zapomogi strejkowe. I otóż okazało się, że w kasie z tych szumnie reklamowanych pieniędzy nie było ani halera. Strejkujący robotnicy nie dostali. Nie dość na tem. Kiedy przyszła do biura organizacji żona robotnika Bogusza, domagając się wypłaty tego co obiecywano, zrzuceno ją ze schodów i pędzono przez ulicę.

Tego było już za dużo robotnikom. Widząc jakie nadużycia na ich skórze się dzieją, z przekleństwami rzucali pod nogi przywódcy statuty stowarzyszenia. Początek dał robotnik Batko. W sobotę więc nie wypłacono strejkującym żadnych zapomóg. Postanowili jeszcze raz przyjąć w niedzielę, a gdy i wtedy nadaremnie się wyczekali, przychodzili jeszcze w poniedziałek wieczór i we wtorek rano za każdym jednak razem puszczano ich z kwitkiem.

Ostatecznie wrócili do pracy zyskawszy 10 procent podwyższenia płacy i pół godz skrócenia dnia pracy. Warunki te dali im majstrowie. Ostatecznie więc w istocie rzeczy strejk był dla stolarzy czeladników klęską no i ogromną stratą pieniędzy.

W łączności z tą sprawą przedstawiono nam jeszcze drugi fakt, który wydarzył się jednemu z strejkujących czeladników stolarskich w „kasie chorych“.

Robotnik Wilhelm Cz. ojciec czworga dzieci zachorował na nogę. 24 czerwca przyszedł na ordynację do Dr. Bobrowskiego. Po zbadaniu, namaszczeniu i zabandażowaniu oznajmił mu doktor, że będzie musiał kilka dni pozostać w domu. Tem samem więc robotnik ten został całkiem formalnie uznany przez urzędowego lekarza za niezdolnego do pracy, ponieważ zaś niezdolność ta miała się przeciągnąć dłuższy czas, bo przeszło tydzień, powinien był lekarz zgłosić go do wypłaty zapomogi, jaką w takim wypadku kasa jest obowiązana wypłacić.

Dr. B. kazał zgłosić się robotnikowi do opatrunku we środę i w sobotę. Kiedy też robotnik ten w sobotę do opatrunku przyszedł nie zastał już dr. B. ale jego zastępcę. Gdy od niego zarzą-

dał kwitu na wypłacenie mu zapomogi za czas, kiedy z polecenia doktora kasy nie pracował, ten odpowiedział mu że zapomogi nie dostanie, bo go dr. B. „do kontroli“ nie wpisał.

Dr. Kapellner, do którego jako naczelnego lekarza robotnik Cz. z zażaleniem się udał, również mu wypłaty zapomogi odmówił. Między innymi argumentami tłumaczono temu robotnikowi, że teraz i tak strejk u was, tobyś przecież i tak nie robił“.....

Ciekawe jednak, co to ma jedno z drugim wspólnego. Strejk to przecież nie chwila lenistwa, ale chwila walki o polepszenie płacy ze strony robotników. Nie może więc ten czas być uważany za taki w którym robotnik jest dobrowolnie bez pracy. Zresztą i wtedy nawet kasa chorych jest obowiązana do wypłacenia zapomóg, o ile robotnik jest chory. Miarą bowiem tego, czy kasa ma płacić czy nie, jest przedewszystkiem przepis o regularnem uiszczeniu wkładek. O ile ten warunek jest dopełniany obowiązki kasy wobec chorego ubezpieczonego, — którego formalnie za chorego uznał lekarz — trwają w całej pełni.

Ostatecznie robotnik ten wstrzymał się od pracy na polecenie formalne doktora kasy. Nie wchodząc już nawet w to, czy on był faktycznie tak chory (co nawiasem w tym wypadku było), że nie mógł w żaden sposób zarobkować, czy nie ponieważ według wszelkich przepisów dopełnił ordynacji lekarskiej zapomoga mu się należy.

Nie może więc kasa chorych powoływać się na jakieś tam niezapisanie „do kontroli“, bo gdyby o to chodziło, to ostatecznie wystarczy, że był w międzyczasie dwa razy opatrywany przez doktorów kasy — ani też uważać pretensji robotnika za przypadłą. Nieuwaga urzędnika kasy nie może przecież pociągać szkody dla członków kasy za sobą.

Tak więc robotnik ten ani za strejk, ani za chorobę z kasy nie dostał. Co on też tym czworgu dzieciom dał jeść i za co?

W. H.

Z opowiadań więźnia politycznego

II.

W poprzednim artykule opisaliśmy areszty po cyrkulach i w Ratuszu (w wydziale śledczym) oraz sposób translektowania stamtąd więźniów do cytadeli. Warunki, w jakich przebywają „przestępcy“ polityczni w kazamatach cytadeli i w forcie Aleksieja, są wcale nie lepsze.

„Cele cytadeli — opowiada więzień — przepełnione. Przeznaczone na 24 osób, mieszczą po 40 i więcej więźniów, tak że wypada co najwyżej po 16 centymetrów na osobę. Znajdowałem się w jednej z cel fortu Aleksieja, tak zapechanej więźniami, że w noce formalnie nie podobna było się przewrócić, bez poruszenia sąsiadów.“

Warunki pobytu pogarsza wilgoć straszna, tak że nawet w lecie ściany cel ociekają wodą. Pochodzi to stąd, że kazamaty, w których siedzą więźniowie miesiącami, a nawet latami, znajdują się całe pod ziemią.

Zywność marna, o wiele nawet gorsza od tej, jaką otrzymują żołnierze, pomimo, iż magistrat miasta Warszawy asygnuje zarządowi woj skowemu 5000 rb. miesięcznie na utrzymanie więźniów. Otrzymują oni dwa razy dziennie kaszę i gorącą wodę t. z. „kipiatok“, tudzież raz na dzień kawałek stęchłego mięsa! To wszystko czem muszą się żywić więźniowie polityczni, gdyż obecnie nie pozwalają, jak dawniej, na kupowanie sobie jedzenia z miasta.

W takich warunkach rzecz prosta, choroby są na porządku dziennym. Wówczas po długich staraniach więźnia przenoszą do t. zw. „szpitala“ Warunki jednak chorego nie o wiele są tam lepsze. Ów „szpital“ bowiem więzienny w cytadeli liczący zaledwie 40 łóżek zasługuje na miano wszystkiego, tylko nie szpitala. Dość powiedzieć, że na wszystkie literalnie choroby stosowane są tam tylko dwa lekarstwa: jodyna i oleum ricini! Leczenie chorego na zapalenie mózgu polegało jedynie na tem, że... jodynowano mu głowę! A przytem dozoru żadnego, oprócz naturalnie strażnicy wojskowej, pilnującej, aby chorzy nie uciekli. Pcza tem w gorące i malignie mogą bez przeszkody porozbijać sobie głowy. Jak przytem wogóle „naczalstwo“ obchodzi się z chorymi świadczy fakt następujący. Jeden z więźniów, którego miało wysłać i którego ukuto w kajdany dostał ataku epileptycznego. Pomimo, iż rzucał się w strasznych konwulsjach nie zdjęto mu kajdan, które przy strasznych skurczach poprzerywały ciało aż do kości.

Straż w cytadeli pełnią żołnierze garnizonu warszawskiego, na łaskę i niełaskę których są zdani więźniowie. Od ich humoru zależy los więźniów, których mogą bezkarnie bić kołbami, a nawet i strzelać do „buntowszczyków“. Trzeba tu jednak podkreślić fakt, który sam — mówi wię-

zien — stwierdziłem, siedząc dłuższy czas w porcie Aleksieja. Oto pod wpływem agitacji rewolucyjnej w wojsku, w niektórych oddziałach daje się spostrzegać obecnie zupełnie inny stosunek żołnierzy do więźniów. Nie brak żołnierzy, którzy nie tylko nie znęcają się nad więźniami, lecz nawet, o ile to możliwe, okazują im swą sympatję i pomoc.

Wycytadeli znajdują się więźniowie najrozmaitszych kategorii. W jednej celi siedzą nieraz ludzie, którzy za dni kilka mają wyjść na wolność, obok skazańców, czekających swego losu na szubienicy...

W niektórych kazamatach położonych bliżej wrót „Iwanowskich“, jak również w wyżej opisanym „szpitalu“, gdzie pewien czas przebywałem — opowiada dalej więzień — słysząc odgłos bębnow i salwy, którymi rozstrzelują się zająców. Niepodobna opisać, co się dzieje z więźniami, zwłaszcza tymi, którzy również oczekują podobnego losu, gdy z poza grubych murów, najczęściej nad ranem, usłyszą odgłos bębna, a potem głuchy łoskot salwy karabinowej. Trzeba przeżyć podobną chwilę, aby móżdżek wyobraził sobie ogrom bezsilnej rozpacz i nienawiści do katów.

A dzieją się przytem sceny okropne. W forcie Aleksieja między innymi więźniami znajdowało się dwóch przestępców politycznych: ojciec i syn. I oto w nocy przychodzą do celi i zabierają syna... Ojciec spędza trwożliwie godziny w strasznej wątpliwości i ludzi się jeszcze nadzieją, że syn może wrócić jeszcze, że może wzięto go tylko na śledztwo, na badania... O świcie odgłos bębnow zwiastuje ojcowi rzeczywistość... Syna wieszają w tej chwili na szubienicy.

Z Rosji i zaboru rosyjskiego.

Kara na okradzionych.

Oslawiony gubernator miński Kurlow, wydał w tych dniach nowy „ukaz“, który zaćmił wszy stkie poprzednie jego rozporządzenia. Oto ów „troskliwy“ gubernator grozi sądem wojennym nie tylko bandytom „zbierającym składki“, naturalnie przy pomocy browningów, ale i tym, co dają pieniądze. Tak więc, gdy kto, pod groźbą rewolwerów, będzie zmuszony oddać pieniądze i kosztowności bandytom, czyli innymi słowy zostanie okradziony przez rabusiów, to za to jeszcze zostanie pociągnięty do odpowiedzialności i ukarany!

Tak zapowiada gubernator miński!

Zburzenie pomnika.

Znajdujący się na terytorjum gminy Czyste pod Warszawą pomnik, wzniesiony przez rząd rosyjski generałowi Jefimowiczowi, poległemu podczas szturmowania Warszawy w r. 31, został w tych dniach przez niewiadomych sprawców zburzony. Pod pomnik ten podłożono dynamit, który strząsnął podstawę i powalił cały pomnik.

Jest to już drugi pomnik rosyjski pod Warszawą, zniszczony w ten sposób.

Statystyka żydów rosyjskich.

Z polecenia komitetu syonistycznego komisja statystyczna żydów w Berlinie opracowała dane, odnoszące się do ludności żydowskiej w Rosji.

Według ostatniego spisu, dokonanego w 1897 roku z ogólnej liczby 125 i pół milionów mieszkańców Rosji, było 5 i pół milionów żydów, to jest 4.2 procent.

A mianowicie:

Rosja europejska 3,790,000, Królestwo Polskie, 1,321,000 Kaukaz, 57,000 Syberja 35,000 Azja mniejsza 14,000.

Nie ulega kwestji, że nie bacząc na emigrację, ludność żydowska wskutek naturalnego przyrostu znacznie do obecnej chwili wzrosła.

Wychodźstwo wśród żydów rosyjskich przybrało charakter masowy dopiero w roku 1881-ym to jest od chwili wydania praw Ignatiewa. Zwróciło się ono przeważnie ku Stanom Zjednoczonym Ameryki północnej, albowiem od dnia 1 lipca 1904-go roku do dnia 30-go czerwca 1905-go roku wyemigrowało tam 92,000 żydów.

Ogółem od roku 1880-go wyemigrowało z Rosji 1,250,000 żydów a zatem więcej, niż piąta część ludności żydowskiej.

Prawa Ignatiewa sprowadzały się do tego, że wzbraniały żydom przenosić się z granicy osiedlenia do innych mniejszości, nadto zaś zabraniały (z wyjątkiem Królestwa Polskiego) im osiedlać się po wsiach, wskutek czego ludność żydowska miast nadmiernie wzrosła, wywołując nędzę.

W porównaniu z innymi państwami, przyrost ludności żydowskiej w Rosji jest znacznie większy, albowiem ilość urodzin jest dosyć wysoka, a cyfra śmiertelności stosunkowo niska.

Podział zatrudnień w Rosji różni się bardzo od podziału w Europie. Rosja jest krajem przeważnie rolniczym, jej przemysł pozostaje w zaczątku i opiera się głównie na rękodzielnictwie i przemyśle drobnym.

Na jednym tylko punkcie żydzi rosyjscy nie różnią się od swoich współbraci z innych państw miasta, a to, iż oddają się oni przeważnie handlowi.

Wystawa historyczna starej Warszawy. Komitet warszawskiej szkoły sztuk pięknych rozpoczął starania, aby uzyskać pozwolenie na urządzenie wystawy różnych godnych uwagi przedmiotów i pamiątek artystycznych starej Warszawy.

Wystawa historyczna starej Warszawy. Komitet warszawskiej szkoły sztuk pięknych rozpoczął starania, aby uzyskać pozwolenie na urządzenie wystawy różnych godnych uwagi przedmiotów i pamiątek artystycznych starej Warszawy.

KRONIKA

KUPOJECIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, 7-go lipca.

— **Kalendarzyk kościelny.** W 5-tą niedzielę po Świątkach Jana z Dukli i Elżbiety królowej wdowy; w poniedziałek Weroniki de Julianis i Mikołaja męczennika; we wtorek Siedmiu Braci śpiących, Aleksandra i Amalji Panny.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W niedzielę wschód słońca o godzinie 3 minut 42, zachód o godzinie 7 minut 47, długość dnia godzin 16 minut 5.

— **Kalendarzyk niedzielny.** W niedzielę dnia 8 lipca.

W W Katedrze na Zamku o godzinie 7 rano święcenia kapłańskie.

Teatr miejski: wieczorem „Giejsza“.

Teatr ludowy: po południu „Kościusko pod Racławicami“, wieczorem „Tamten“.

Strzelnica: po południu strzelanie konkurso- we o medal srebrny Towarzystwa.

Park Jordana: po południu ćwiczenia i zabawy dla młodzieży.

Park Krakowski: po południu koncert muzyki wojskowej oraz dwa przedstawienia Teatru rozmaitości.

— **Imieniny ks. kardynała.** Z okazji przypada- jących jutro imienin J.Em. księcia kardynała (św. Jana z Dukli), zebrana kapituła dziś podczas sesji, składała solenizantowi życzenia. Imie niem kapituły przemawiał ks. biskup Nowak.

— **Wiadomości dyecezyjne.** Ks. Jacek Kopiński, proboszcz w Babicach, odznaczony został godnością kanonika honorowego.

Ks. J. Nowak został proboszczem w Krzyw- czach, a nie Izdebniku.

— **Naruszenie własności.** Jedno z pism tutej- szych drukuje już od dłuższego czasu jako dodatek powieściowy dla swych czytelników pisma J. I. Kraszewskiego, wydawane przezeń za życia pod pseudonimem Bolesławity. Wedle prawa austriackiego, obowiązującego w tym wypadku, wyłączone prawo do wydawania i sprzedawania dzieł autora, ma przez przeciąg 50 lat po jego śmierci jedynie rodzina, względnie spadkobiercy. Zaszło tu więc naruszenie tego prawa i z powodu tego prawa pan Franciszek Kraszewski, jako syn spadkobierca i egzekutor testamentu śp. J. I. Kraszewskiego ogłasza:

„Niniejszem oświadczam jako syn spadkobier- ca i egzekutor testamentu ś. p. Józefa Ignacego Kraszewskiego, że nie dałem nikomu w cesar- stwie austriackim prawa do przedrukowania po- wieści ś. p. Ojca mego, oraz innych utworów wy- dawanych w swoim czasie pod pseudonimem „Bo- lesławity“. Uprowadzam jako obywatel cesarstwa austriackiego, że wszelkie przedruki, bądź w od- dzielnych książkach, bądź w pismach perjodycz- nych uważać będę za kontrafakcje, ulegające re- presji karnej i wynagrodzeniu szkód i strat“.

— **Żydzi jako demoralizatorzy.** Jedna z na- szych czytelniczek pisze do nas: Przed kilku dnia mi jakiś żyd obszedł wszystkie kuchnie w domu moim, rozrzucając wszędzie książkę broszurowa- ną i zalecając takową jako stosowną „dla młodzie- ży lekturę“. Sługi moje w dobrej wierze rzuciły okiem na pierwszą stronę, przekonawszy się jed- nak o skandalicznej nad wszelki wyraz treści, oburzone wrzuciły książkę w ogień. Po dwóch dniach pojawił się żydek powtórnie z dalszym ciągiem powieści, lecz energiczna pokojowa da- ła niefortunnemu kolporterowi zasłużoną admo- nicję, wyrzucając go za drzwi.

Może Redakcja „Głosu Narodu“ zechce uczy- nić wzmiankę o oburzającym fakcie demoralizo- wania służby naszej podsuwaniem ohydnych pi- śmideł, a może to zwróci uwagę policji na zbyt u- służnego żydka.

— **Z łóżkiem pod telegraf.** Jan Waśko, wyrob- nik, sprzedawał na tandecie żelazne łóżko. Na to nadeszła niejaka Ziąbkowa i oświadczyła że to jej łóżko. Wobec tego Waśkę wraz z łóżkiem wpakowano pod telegraf, tam jednak- że wnet został zrehabilitowany, gdyż zjawił się mąż Ziąbkowej i oświadczył, że to nie jego łóżko. Waśkę więc z łóżkiem znowu wypuszczono na wolność.

— **Ze spraw miejskich.** Komisja administra- cyjna wczoraj pod przewodnictwem prezydenta dr. Leo obradowała nad sprawczaniem o rozsze- rzeniu rzeźni miejskiej i budowy chłodni. Wnio- ski w tej sprawie przedstawione zostaną Radzie miasta. — Prócz tego komisja zatwierdziła ofer- ty na budowę skrzydła gmachu magistratu.

— **Statystyka sądowa.** Do krakowskiego są- du krajowego karnego, w I. półroczu wpłynęło 1652 dcehodzeń karnych o zbrodnie i występki, czyli o 180 więcej niż w roku zeszłym.

— **Powiększenie straży bezpieczeństwa.** Pół- wieś Zwierzynieckie i Wieś Zwierzyniec, zosta- jące pod nadzorem policji krakowskiej, otrzyma- ły posterunek żandarmerji; tak samo Grzegórzki i Dąbie.

— **Wykłady języka Esperanto** urządzone sta- raniem Stowarzyszenia Kupców i Młodzieży han- dlowej (Wolska 14) odbywają się w lokalu Sto- warzyszenia co wtorek od godziny 8¼ wiecz. do 9¼ w. Wstęp na wykłady bezpłatny dla wszyst- kich zwolenników tego języka. Wykładem kieru- je p. Stanisław Goldman, autor Metody Gold- man-Oroviro. Nadmienić należy, że Stowarzy- szenie Kupców i Młodzieży handlowej pierwsze- zajmuje się w Krakowie publicznymi wykładami, języka Esperanto, a to dzięki staraniom prezesa Stowarzyszenia, p. Augusta Porębskiego.

— **Dostawy wojskowe.** Wojskowy magazyn pościeli w Krakowie ogłasza dostawę 4600 kg. wełny drzewnej z terminem do wnoszenia ofert do dnia 25 bm. godz. 10 przedpołudniem.

Bliższych informacji udziela Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

— **Dostawy dla obrony krajowej.** Na prośbę „Centralnego Związku fabrycznego“ minister obrony krajowej, idąc za zeszlenczym przy- kładem ministra wojny, polecił podległym wła- dzom, komendom, zakładom i oddziałom w Ga- licji, by przy wszelkich zakupach zarówno od- ręcznych jak i licytacyjnych pod warunkiem od- powiedniej jakości i ceny dawały pierwszeństwo przedewszystkiem wytwórcom miejscowym, w drugim rzędzie zaś wytwórcom, osiadłym w da- nym okręgu terytorjum obrony krajowej.

— **W sprawie nalepienia zużytych i fałszy- wych stempli niemieckich na papiery wartości- we i zagraniczne, śledztwo zostało już ukończo- ne przez komisarza policji p. Krupińskiego. Ma- terjał dowodowy obejmuje 30 arkuszy. Sprawę przekazano prokuratorji państwa, oraz wystoso- wano odezwe do prokuratorji skarbu.**

Aresztowani są: Dawid Ohrenstein, Moj- zesz Wolf Anisfeld, Schaja Reinhold, Samuel Schreiber i Lieber Zweig. A zwolnej stopy od powiadać będzie Chaim Kapellner. Prócz tych, w Katowicach aresztowano jedną żydówkę.

Aresztowania te bardzo zmartwiły niektórych spekulantów przytrzymanych na wyjeździe do Karlsbadu. Teraz, są zmuszeni prowadzić ku- rację u... św. Michała.

— **Żydowskie nieporozumienia.** Na doniesie- nie Izaaka Reinkrauta aresztowała policja w pią- tek Różę Langsam z ul. Ciemnej 1. 12, ponieważ cegła pobila i pokaleczyła 74 lat liczącego Izaaka Friedmana, rzekomo za to, że chciał zhańbić jej- 10-letnią córkę Helene. — Obrażony na honorze Friedman zwymyślał Langsamową i jej córkę, a nawet uderzył podobno Langsamową dwa razy w twarz wskutek czego matka i córka rzuciły się na starca i tak go sporządziły, że musiał być od- stawiony do szpitala. Langsamową, która usiło- wała uciec, przyaresztował inspektor p. Br. Karcz i posadził pod telegrafem.

— **Zginęła w Krakowie dziewczynka 12-let- nia, Franciszka Brzowska, biaława blondynka, o niebieskich oczach, z piegami na zewnętrznej stronie dłoni, pochodzącą od przemierzania lub- skrofuł, ubrana w czerwoną perkalikową sukien- kę i białawy, wełniany kaftanik. Zbiegła z domu 1 bm. za namową obcych ludzi, a obecnie z obawy zataja swoje nazwisko i pochodzenie. Kto by ją u kogokolwiek dostrzegł, raczy donieść Dyrekcji Policji w Krakowie.**

— **Sprawozdanie krakowskiego komitetu ślą- skiego za I półrocze 1906:**

Celem zorganizowania akcyi ratunkowej dla rod- zin Górnoślązaków zasądzonych wyrokiem są- dów pruskich w Gliwicach w d. 21 listopada 1905 za szerszenie zasad wstrzemięźliwości od alkoho- lu, tytoniu, kart i rozpusty i za wybitną działal- ność patrijotyczną zawiązał się w grudniu 1905 r. komitet który wydał odezwe zredagowaną przez Marję Konopnicką i rozesłał 160 list skład- kowych. Dotychczas zwrócono list 30. Na listy składkowe oraz za pośrednictwem dzienników ze- brano koron 1660. 38. Wydano na zapomogi kor. 634.52, na druki i portorja K. 36.51, czyli ra- zem koron 671.03. Pozostała kwota koron 989.85 umieszczoną jest na książeczce oszczędności Nr. 13,140. Tow. wzajemnego kredytu w Krakowie.

Ponieważ zasądzeni robotnicy śląscy siedzą

jeszcze w więzieniu, a rodziny ich wyczerpały wszystkie oszczędności, pozostają w wielkiej nędzy. Komitet zwraca się do wszystkich, którzy otrzymali listy składkowe, aby jak najrychlej zwrócili je wraz z uzbiieranymi pieniędzmi na ręce skarbnika komitetu (Szczęsny Turowski, Kraków Basztowa 9). Komitet prosi równocześnie Redakcję pism, które przyjmowały składki na Ślązaków o złożenie kwot zebranych na jego ręce.

NEKROLOGJA.

Józef Filaczyński, em. urzędnik kolejowy zmarł w Nowym Sączu w 72 roku życia.

—o—

— **Miesięcznik Towarzystwa Szkoły Ludowej** Nr. 7 za miesiąc lipiec wyszedł z druku i zawiera następujące artykuły: „Kursa dla analfabetów wojskowych“ przez T. Bułę. „Ku czci Bartosza“ przez K. „Polska Macierz Szkolna“, „Zjednoczone Koło Ziemianek“ przez M. St. „Praca oświatowa u obcych (Czechy, Wiedeń, Niemcy)“. Kronika. Kalendarz rocznic narodowych. Dział sprawozdawczy T. S. L.: Z Zarządu Głównego. Wnioski Kół na Walne Zgromadzenie. Sprawy Związków okręgowych. Z działalności Kół. Sprawozdanie z kursu dla dorosłych analfabetów wojskowych“ przez T. Bułę. „Ku czci 3 Maja“.

NAJTAŃSZY SKŁAD FORTEPIANÓW
W. BARABASZ
Dom W-go J. F. Fischera.
Kraków, Rynek Nr. 38 I p. Linia A.—B.

Kronika lwowska. (Od nasz. kor.) Po raz ostatni obradował we czwartek komitet odsłonięcia pomnika Bartosza Głowackiego i ustalił następujący program:

Wprzodzień uroczystości, w sobotę 7 i w sam dzień odsłonięcia pomnika w niedzielę 8 bm. powszechna iluminacja kartkowa.

W sobotę o wpół do 8 wieczorem odbędzie się czternaście uroczystych obchodów ku czci bohatera w rozmaitych salach, położonych w różnych punktach miasta.

W niedzielę o godzinie 8 rano odbędzie się uroczyste nabożeństwo w katedrze łacińskiej, poezem ustawi się pochód, który uda się przez miasto pod pomnik. Tam kapela narodowa odegra „Bartoszu“, poczem przemówi prezes komitetu p. Ferdynand Ohly, oddając pomnik miastu. W chwili opadnięcia zasłony odegra kapela Hymn Narodowy „Jeszcze nie zginęła“, poczem prezydent miasta p. Michalski przyjmie pomnik w posiadanie i opiekę imieniem gminy. Chór Tow. śpiewackiego „Echo“ odśpiewa kantatę, poczem nastąpi dalszych dziewięć przemówień. Uroczystość zakończy odśpiewanie pieśni „Bartoszu“ według układu Jana Galla.

Podeczas obchodu członkowie komitetu sprzedawać będą zbiorową broszurę utworów na cześć Bohatera w Sukmanie, pióra włocian. Broszura zatytułowana „Bartoszu“ zaopatrzona będzie stampilą komitetu.

Teatr odjechał, miasto się wyludnia, a dla pozostałych we Lwowie przez lato staje się jarmark krajowy coraz wyłącześniejszym miejscem rozrywki. Przybyła mu teraz jeszcze jedna atrakcja w postaci „kabaretu polskiego“, założonego przez **humerystę p. Ludwikowskiego**. Teatrzyk odbywa przedstawienia swe pod gołym niebem, ciesząc się wcale liczną publicznością — zwłaszcza, że jest to jedyny obecnie teatr we Lwowie. W kanikule muza lekka objęła swe panowanie i rządzi ku zadowoleniu widzów, oraz co najpewniejsze dyrektora jedyne obecnie „polskiego kabaretu“.

Jubileuszowa wystawa ogrodniczo-pszczelnicza, która ma się odbyć jesienią, zapowiada się, o ile sądzić można z dotychczasowych kroków wstępnych, bardzo dobrze. Utworzony będzie osobny dział szkolny, w którym wezmą udział nauczyciele ludowi. Tow. zawodowych ogrodników we Lwowie zgłosiło swój udział w wystawie in corpore. Tak samo Tow. Kolek rolniczych założyło osobnego pomieszczenia na wystawie. Tow. ogrodnicze w Warszawie przyrzekło swój udział i przeznaczyło już nagrody honorowe dla wystawców. Również zgłosiło się dotąd wiele osób ze Śląska, jak niemniej większe ogrody handlowe i gospodarskie, szkółki drzew w Galicji, stacje doświadczalne dla gorzelnictwa w Krakowie i w i.

— W czasie od 16 do 23 bm. urządził tutejsze „Tow. zabaw ruchowych“, kurs dla kierowników gier i zabaw. Program obejmują wykłady teoretyczne z higieny zabaw ruchowych, roli ich w wychowaniu fizycznym, ich psychologii i organizacji; dalej udzielanie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, tudzież szczegółowe omówienie palanta, piłki nożnej, oraz ćwiczenia praktyczne, a to: zabawy i gry bieżne, gry piłkami małemi i dużemi, dalej palanta, piłkę nożną, hokej, tenis, lekka atletyka.

— **Święcenia kapłańskie** z rąk ks. biskupa Pełczara otrzymali dnia 1 bm. w Przemyślu następujący dyakoni: Balwierz Piotr, Chudy Szczyński, Czyżewicki Franciszek, Gajewski Jan, Ktula Franciszek, Kuziara Adam, Muroń Paweł, Okoń Eugeniusz, Ostromirski Tadeusz, Perucki Piotr, Pieniążek Jan. Przybyła Józef, Rabczak Paweł, Rafa Józef, Skowronek Zygmunt, Tarkowski Jan, Tereskiewicz Władysław, Wojnarowski Adam, Zajdel Jan, Zawalkiewicz Kazimierz.

—o—

POŚWIĘCENIE WIEŻY JASNOGÓRSKIEJ.

Od Przewielebnego O. Reymana przeora OO. Paulinów w Częstochowie, otrzymujemy następujące pismo:

Sześć lat dobiega od czasu, gdy w dniu 15 sierpnia 1900 roku w samą uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Panny przeleciała po wszych stłkach dzielnicach kraju jak iskra elektryczna, wieść wstrząsająca: „Jasna Góra się pali!“ Po wielu miejscach dzwoniło na trwogę, ludność z lamentem i łzami rzewnymi dopytywała się o los miejsca świętego. Pociągi kolejowe z niektórych stacji ruszyć nie mogły przed tłumem ludzi, pragnących jechać na ratunek Jasnej Góry. W samej Częstochowie jedni klęczeli płacząc i zanosząc gorące wołania do nieba o miłosierdzie, inni robili wszelkie możliwe wysiłki z narażeniem życia swe go, by przeciąć drogę żywiołowi niszczącemu... Tymczasem owa wieża wspaniała, co tak wryła się od dzieciństwa każdemu w serce, płonęła spokojnie jak świeca od góry aż spaliła się doszczętnie. Opieka Boża czuwała nad resztą zabudowań, bo lubo pośród nich płonęła wieża, ogień nie rozszerzył się na kościół i kaplicę N. Panny, ani też na resztę zabudowań.

Paulini, najbliżsi stróże miejsca świętego, oniemieli z przerażenia na widok nieszczęścia, a na jutro patrzeli złamani na zgłiszcząca pozostałość wspaniałej i w niebo strzelającej wieżycy, oznaczającej z daleka pielgrzymom miejsce święte.

Lecz naród cały, któremu na wspomnienie Jasnej Góry, serce zawsze żywszem tętnem uderza, jak w innych nieszczęściach, o których dzieje wspominają, tak i w obecnym pośpieszył ze słowami pociechy i nie dał zakonowi nawet jednej doby przepędzić bez otuchy. Mnóstwo listów z całego kraju od osób wybitnych i maluczkich napływało, a wszystkie mówiły nam jedno: „sursum corda!“ Ośmielię się tu przytoczyć bodaj słów parę z listu Najdostojniejszego Arcybiskupa warszawskiego, J. E. Ks. Popieła z dnia 17 sierpnia 1900 roku. „Jęknąłem z bólu z Wami i całym Izraelem Bożym na wieść, że wieża jasnogórska w płomieniach. Toć to był dla nas obraz wieży Dawidowej, bo chwala Tej, której Kościół tak zowie, ale zarazem serce z Wami podnoszę do Ojca Niebieskiego, aby Wam i ludowi wiernemu dodał męstwa do podniesienia tego, co runęło... Jestem przekonany, że w niedługim czasie strzeli ona w niebo i nadal będzie strażnicą naszej wiary... nie oddając się lamentom i narzekaniom, weźmijcie się spokojnie i z ufnością do tej pracy, choćby się to ludziom dziwnem i nieprawdopodobnem wydawało.“ Za słowami takiej pociechy poszły i czyny, bo na osobiste staranie Najdostojniejszego Arcypasterza jednocześnie z owym listem nadeszło od władzy krajowej pozwolenie zbierania ofiar na zbudowanie wieży nowej. Wszyscy też Najdostojniejsi biskupi zalecili duchowieństwu podwładnemu, bo wiernych do ofiar zachęcało, pisma polskie otworzyły rubrykę ofiar, podając na całych szpaltach nazwiska ofiarodawców oddając tym sposobem miejscu świętemu usługę niezmierną. Za to też od owego czasu aż dotąd odprawia się w każdą sobotę wotywa uroczysta przed cudownym ołtarzem Bogarodzicy na intencję ofiarodawców, i wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób do odbudowania wieży się przyczyniali.

Dzięki tej ofiarności powstała wieża wspaniała i trwalsza, bo z kamienia i żelaza tylko, o czem czujemy się do obowiązku zawiadomić wszystkich, którzy żywo interesowali się nieszczęściem, a za-

razem ponowić raz jeszcze najgorętsze „Bóg zapłać“ nie tylko ofiarodawcom, ale i Redakcji, która tak życzliwie i chętnie ofiarowała usługi swoje. Nadto podajemy do wiadomości, że akt poświęcenia nowej wieży wyznaczony został na 15 sierpnia br. w dzień Wniebowzięcia Najświętszej Panny, jako rocznicę pożaru. Już Ojciec święty Pius 10-ty uprzedził akt ten łaskami wielkimi, — ustanowił bowiem święto I klasy z oktawą pod tytułem Najświętszej Panny Jasnogórskiej na środę po 24 sierpnia każdego roku, w którym to dniu według tradycji stałej obraz cudowny był umieszczony na Jasnej Górze, a nadto udzielił odpustu zupełnego wszystkim, którzyby gdziekolwiek święto to obchodzili, spowiadając się i komunję św. przyjmując, czy to w środę wzmiankowaną, czy też w niedzielę najbliższą.

Oprócz tej łaski Ojciec święty dekretem własnoręcznie napisanym udziela błogosławieństwa Apostolskiego wszystkim, którzy datkami lub w jakikolwiek sposób przyczynili się do odbudowania wieży, oraz udziela odpustu zupełnego tym, którzy przybędą na uroczystość jej poświęcenia i będą się spowiadali i komunikowali. Udzielenie przez Ojca świętego łask wielkich odnawia i podnosi cześć Najświętszej Panny, która szczególnie w obrazie Częstochowskim spłotła się z historją nie tylko narodu polskiego, ale z życiem niezliczonego mnóstwa pojedynczych ludzi. Akt zaś poświęcenia wieży, w którym spodziewany jest udział najszerszego ogółu, złączący się z podjękowaniami Panu Bogu i Najświętszej Panny, Patronce Polski, za wszystkie dobrodziejstwa, a zarazem z prośbą o odwrócenie nieszczęść wszelkich od kraju naszego i sprowadzenie doli lepszej.

O E. REJMAN.
Przeor Generalny OO. Paulinów.

REFORMA WYBORCZA.

Z komisji reformy wyborczej.

W dalszej dyskusji zabierali głos: min. spr. wewn. dr. Bienert polecając przyjęcie wniosków posła Głabińskiego (podział na okręgi wyborcze), pos. Gessman i pos. Głabiński. Pos. Wassilko postawił wnioski co do zamiany galicyjskich okręgów wyborczych dwumandatowych na jednomandatowe.

W głosowaniu: Wnioski posła Wassilki odrzucone, a uchwalono podział okręgów wyborczych według propozycji pos. Głabińskiego.

Przystąpiono do dalszej dyskusji szczegółowej nad Krainą. Po przemowie kilku posłów posiedzenie zamknięto. Następane w poniedziałek o g. 4 po poł. Na porządku dziennym dalszy ciąg dyskusji nad Krainą, a następnie Tyrol i Po-brzeże.

Zmiany w okręgach galicyjskich.

Wiedeń. (B. kor.) Wypracowany przez posła Głabińskiego, w myśl życzeń subkomitetu komisji wyborczej i polskich jej członków w porozumieniu z komisją parlamentarną, projekt rozdziału okręgów wyborczych opiera się na następujących zasadach:

Okręgi wiejskie w Galicji zachodniej zostawia się niezmienione.

Na pograniczu Galicji zachodniej i wschodniej utworzył poseł Głabiński okręg czysto polski z 2 polskimi mandatami z 2 powiatów sąd. Brzozów i Tyczyn. W okręgach miejskich zachodniej Galicji, zaszła ta zmiana, że do tych okręgów dołączono Leżajsk z Mielcem itd. oraz Dębicę z Jasłem, włączono zaś miasteczka Tuchów, Tyczyn i Baranów do powiatów. Także nazwy niemieckie: Auschwitz, N. Markt Saybusch. N. u. Alt Sandez, Andrichau, zmienił poseł Głabiński na polskie, przeciw czemu wogóle nikt nie oponował.

W Galicji wschodniej z powiatów sądowych Sambor, Rutki, Komarno, Gródek, Sądowa-Wisznia i Stara Sól powstał nowy okręg wyborczy dla 1 Polaka i 1 Rusina.

Wskutek tego miasto Rudki i wieś polskie, połączone poprzednio z Samborem, wracają do powiatu, a Sambor połączono z Gródkiem jako okręg miejski. Kałusz połączono ze Stryjem, Brzeżany z Przemyślanami i gminami polskimi tych powiatów. Złoczów ze Zborowem i gminami polskimi powiatów Załoziec, Olesko, Łopatyn; Sokal, Bełz z Żółkwią i Rawą; Buczacz z Śniatynem, Borszczowem, Zaleszczykami, Tłumaczem i kilku gminami polskimi.

W okręgach wiejskich Galicji wschodniej tak że zaszły ważne zmiany: Powiaty sądowe Kamionka, Busk, Olesko przyłączono do powiatu sądowe

GORSETY WEDŁUG NAJNOWSZYCH KROJÓW PARYSKICH I BRUKSELSKICH POLECA NOWO OTWORZONA **Paryska Pracownia Gorsetów „Felicja“ w Krakowie** FLOBYAŃSKA L. 2 (HOTEL DREZDEŃSKI).

Wszelkie zamówienia w zakres gorseciarski wchodzące wykonuje się w ciągu ośmiu godzin. — Przyjmuje wszelkie reperacje. — Zlecenia z prowincyi skutecznia się odwrotną pocztą.

go Lwów-Winniki. W niektórych powiatach przyłączono nagraniczne gminy ruskie (z pow. Komarno, Podhajce, Zbaraż, Nowe Sioło, Husiatyn) i przyłączono je do sąsiednich okręgów ruskich.

Deklaracja ruska.

Wiedeń. (T. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu klubu ruskiego pos. Wasilko zdał sprawę z rokowań z Kołem Polskiem w sprawie podziału okręgów wyborczych w Galicji. Klub uchwalił następujący komunikat:

Klub ruski na wiadomość o uchwale komisji reformy wyborczej, która — odrzucając wnioski jego zastępcy — przyznała Rusinom w Galicji tylko 27, zaś Polakom 75 mandatów, powziął następujące oświadczenie: Klub ruski wyraża pos. Wasilce swe zupełne uznanie za jego gorliwe starania w komisji refor. wyborczej wśród niezwykłe trudnych okoliczności i stwierdza, że klub ruski na podobne załatwienie reformy wyborczej nie zgadza się i nie może się zgodzić. Podczas gdy w Galicji na Polaków jeden mandat przypada na 53.000 ludności, na inne narody przypada 40 — 58.000. Rusini galicyjscy otrzymują jeden mandat dopiero na 114.000 mieszkańców. Przeciw więc podobnemu a krzywdzącemu i poniżającemu postępowaniu muszą Rusini jaknajstanowczej wo bec całej opinii publicznej zaprotestować.

TELEGRAMY.

(Z dnia 7-go lipca.)

Wakacje Izby posłów.

Wiedeń. (Tel. Wł.) Minister bez teki Prade oświadczył wczoraj na zgromadzeniu niemieckich członków komisji wyborczej, że ostateczne posiedzenie plenarne Izby odbędzie się 14 bm. Komisja reformy wyborczej dalej obradować będzie i zakończy się w sierpniu. Formalnego odroczenia Izby nie będzie i już 5 września odbędzie się pierwsze jej posiedzenie po wakacjach.

Cofnięcie przedłożeń ugodowych.

Budapeszt. Dzienniki omawiają cofnięcie przedłożeń ugodowych przez rząd w parlamencie austriackim.

„Pester Lloyd“ sądzi, że Austria i Węgry ścisłane są żelazną obręczą przez traktaty handlowe z zagranicą, a dążności separatystyczne nie mogą być teraz przeprowadzone, czy żyłyby sobie tego Austria, czy Węgry. Jeżeli jednak Austria chce to przeprowadzić, nie znajdzie na Węgrzech żadnego oporu. Cofnięcie przedłożeń ugodowych niema wielkiego znaczenia, obojętnym jest bowiem, czy one leżą niezauważone w parlamencie, czy też w biurku prezydenta ministrów.

„Bud. Hirlap“ pisze: Jeżeli bar. Beck chciał Węgry przestraszyć, to — omylił się. Dla Węgier kwestja walki jest obecnie korzystna ze względu na sytuację zagranicą. Austria w ewentualnej wojnie finansowej może liczyć na poparcie Niemiec, nie będzie jednak leżało w interesie ani Francji, ani Anglii, aby Austria i Niemcy zwyciężyli Węgrów.

„Pesti Naplo“ oświadcza, że krok bar. Becka nie uczynił na Węgrzech żadnego wrażenia.

Wojna cłowa.

Budapeszt. W sejmie węgierskim poseł Zboray zgłosił interpelację w sprawie zamknięcia granicy serbskiej.

Wiedeń. Celem sprostowania niektórych niedokładności, zawartych w doniesieniach dzienników o propozycjach rządu austro-węgierskiego w sprawie prowizorium handlowego z Serbią i odpowiedzi rządu na te propozycje, należy stwierdzić, że rząd serbski w swej odpowiedzi powołał się w sprawie żądanych zniżek cłowych dla importu austro-węgierskiego do Serbii na decyzję skupszyny. W sprawie dostaw odpowiedź rządu serbskiego czyni tylko ogólnikowo przyrzeczenia i nawet te niezadawalające ustępstwa czyni zawisłe od przyznania ważnych, dla Austro-Węgier niemożliwych do spełnienia koncesji, zwłaszcza koncesji natury policyjno-weterynaryjnej w handlu bydłem. Ponieważ utrzymanie obecnego prowizorium aż do chwili załatwienia żądań Austro-Węgier przez Skupszynę pociągnęłoby za sobą niebezpieczeństwo, że Serbia do tego czasu większą część swego bydła przewiezie przez granicę, a w zamian nie będzie ułatwiać eksportu artykułów austro-węgierskich, przeto trzeba odpowiedź rządu serbskiego uważać za niezadowolniającą.

Szowinizm.

Wiedeń. (Tel. Wł.) Rada miejska przyjęła wczoraj jednomyślnie wniosek magistratu, odmawiający OO. Zmartwychwstańcom przy kościele św. Józefa na Kahlenbergu subwencji, motywując odmowę tem, że OO. nie chcą usunąć ze ściany kościoła tablicy, wychwalającej zasługi Sobieskiego przy odsieczy, a niedoceniającej zasług ks. Karola Lotaryńskiego.

Manewry cesarskie.

Opawa. Powtórzona wczoraj przez jeden z dzienników wiedeńskich, za jedynym z dzienników lwowskich wiadomość o zmianie programu manewrów cesarskich w Cieszynie, jest tak samo nieprawdziwą, jak i to, że we wschodnim Śląsku znajdują się anarchiści, przeciw którym władze wydały już odpowiednie zarządzenia.

Z Dumy.

Petersburg. (P. aj. tel.) Duma przyjęła wniosek rządu w sprawie złagodzenia głodu i nędzy, z poprawką uchwaloną przez komisję budżetową, według której zamiast wynaganych przez rząd 50 mil. rubli, przeznacza się tylko 15 mil. rb., reszta zaś ma być uzyskana przez zmniejszenie wydatków i oszczędności.

Odrzucono wniosek socjalistów, aby rząd przez zniesienie policyi i przy pomocy dochodów z dóbr koronnych uzyskał te 50 mil. rubli.

Sprawa Rady robotniczej.

Petersburg. W dzielnicy wyborskiej odbyło się wczoraj zgromadzenie z udziałem 6.000 osób. Uchwalono rezolucję protestującą przeciw deputowanym Rady robotniczej. Postanowiono jak najrychlej wybrać nową radę robotniczą.

Niszczenie transportów zboża.

Petersburg. Jak donosi „N. Wremia“ z Rybińska, tamtejsza giełda zaniepokoiła się depeszami agentów, którzy donieśli o licznych wypadkach podpaleń na okrętach zbożowych, zdążających do Petersburga. Spostrzegając się także dają liczne wypadki umyślnego zatapiańia barek.

Wypadek na kolei bajkalskiej.

Petersburg. Kolej bajkalska musiała wstrzymać ruch z powodu zaważenia toru kolejowego przez spadłą skałę. Na jeziorze bajkalskim podjęty będzie ruch za pomocą łamaczy lodów.

Znowu Dreyfus.

Paryż. Generał Mercier ogłasza pismo, wysłane do prezydenta trybunału kasacyjnego w którym występuje przeciw wywodom generała, prokuratora państwa, tak przeciw formie jak i treści, zaznaczając, że odzywa się dlatego, ponieważ zarzuty są nie tylko przeciw niemu wymierzone, ale także przeciw świadkom i sędziom wojskowym, których stanowisko nie pozwala na obronę. Wobec wszelkich oskarżeń tylko wtenczas publicznie wystąpi, jeżeli zostanie zarządzone na nowa rozprawa przed sądem wojennym.

(Chodzi o sprawę Dreyfusa, którą obecny rząd wytoczył na nowo, aby dogodzić swoim żydowskiemu sojusznikom. Przyp. Red.)

Wiedeń. Z Franzenshadu donoszą, że zmarł tam bawiący na kuracji Maurycy Byk, brat zmarłego niedawno pośła Emila Byka.

Petersburg. Pet. aj. tel. oświadcza, że rozpoznała zagranicą wiadomość o zamachu na policmajstra moskiewskiego jest niezasadniona.

KURSA.

Wiedeń 7 lipca.

	k. h.		k. h.
Akc. austr. Zakł. kred.	668 25	Akcyje tureckie tyt.	411
Węgr. Zakł. kr.	806	Gal. akc. Tow. kop.	526
Anglobanku	410	Oblig. węg. indem.	94 70
Unionbanku	550	Renta rasjowa	99 65
Länderbanku	434 50	Austr. renta kor.	99 70
Bankverein	543 50	Węg. „ „	94 35
Bodenkreditlip.	1041	56l. Listy t. kr. ziem.	98 90
Gal. Banku hipot.	576	4 proc. „ Banku h.	98 50
Kolei państw.	673	4 1/2% „ „	100 90
„ połud.	170 50	5% „ „	111 60
„ Elbethal	451	4% „ „ kraj.	99
„ Północnej	5570	4 1/2% „ „	101 50
„ Czerniow.	580	5% „ „	99 30
Alpiny	573 25	4% Gal. Obl. prop.	18 95
Rima Muranyi	572	4% Gal. „ „ z 1891	97 65
Prask. Tow. zelaz.	2710	4% Pol. m. Lwowa	164
Fabryki bronii	583	Losy tureckie	117 50
Tureckie tytoniow.	411	Marki	251 75
Gal. karp. Tow. naf.	515	Ruble	85 50
		Rosyjskie pap.	85 50

USPOSOBIENIE na Berlin ustalone: — akcyje kredytowe ożywione, także węgierska renta koronowa i rosyjskie papiery poprawione.

CENY TARGOWE.

Kraków, dnia 7 lipca 1906.
Za 100 kilogramów.

Pszonica biała	od 17.50 do 17.90
Pszonica czerwona i żółta	„ 17.20 „ 17.70
Pszonica węgierska	„ — „ —
Zyto krajowe	„ 12.30 „ 13.50
Zyto węgierskie	„ 14. — „ 14.20
Jęczmień na krupy	„ 14.20 „ 14.50
Jęczmień browarny	„ 14.20 „ 14.80
Jęczmień na paszę	„ — „ —
Owies z opłatą akcyzową	„ 18.20 „ 19.40
Proso	„ — „ —
Jagły	„ 28. — „ 32. —
Gatarka	„ 13.20 „ 13.70
Kukurydza	„ 15.20 „ 15.60
Groch	„ 17.50 „ 23. —
Fasola	„ 26. — „ 42. —
Wyka	„ 16. — „ 17. —
Rzepak zimowy	„ 27. — „ 28. —
Koniczyna nasienne czerwona	„ — „ —
Koniczyna nasienne biała	„ — „ —
Tymotka	„ — „ —
Esparetta	„ — „ —
Soczewica	„ 60. — „ 66. —
Słoma	„ 3.80 „ 4.20
Siano	„ 3.20 „ 4.80
Koniczyna pastewna	„ 5.20 „ 6.40
Ziemniaki	„ 1.80 „ 2. —
Jaja	za kopę „ 3. — „ 3.20
Masło	1 kg. „ 2. — „ 2.40
„	garniec „ — „ —
Spirytus na 95° Tralesa 1 hl.	„ — „ 200. —
Okowita „ 75° „ 1 „	„ — „ 160. —

NADESŁANE.

Wszędzie do nabycia

Kalodent

nie bódny krem na zęby czyni je czystsze niż białymi i zdrowymi.

Zakopane.

Dr Edmund Majewicz, stale ordynujący w Zakopanem, powrócił i ordynuje, jak dawniej, w chorobach wewnętrznych, ulica Przeczni ca Nr 23. ☉

Prof. Dr Reiss

Dyrektor kliniki chorób skórnych i wenerycznych przeprowadził się na ul. Krupniczą Nr 5 i ordynuje od 3—5.

WSZECH NAUK LEKARSKICH

Dr. Zenon Peleczar

b. długoletni lekarz załadowy ordynuje u siebie w Truskawcu w willi Zofii od 15 maja. 2238

Pensjonat hydropatyczny

Dra J. Kołaczekowskiego

w Szczawnicy cały rok otwarty. Nowo założony park przeznaczony wyłącznie dla pensjonarzy. Ceny umiarkowane. Kuchnia doborowa i zdrowa. 1378 ZARZĄD.

Świat słowiański

miesięcznik wychodzi od początku 1905 roku w Krakowie pod redakcją Dr. Feliksa Konecznego przy współudziale prof. M. Dziechowskiego, informuje o stosunkach społecznych, politycznych i kulturalnych wszystkich narodów słowiańskich ze szczególnym uwzględnieniem stosunków polsko-rosyjskich. Zalicza do stałych współpracowników prócz licznych miejscowych sił naukowych i literackich prof. Baudouina de Courtenay (Petersburg) A. Lednickiego pośła do Dumy (Moskwa), Boh. Kutylowski (Petersburg), Longina Pantielejewa (Petersburg), Prof. L. Gumplowicza (Grac), F. Morawskiego (Poznań), A. Jabłonowskiego, B. Lutomskiego, W. Gostomskiego (Warszawa), i wielu innych tak polskich jako też słowiańskich. Prenumerata całoroczna 10 koron, półroc na 5 koron, kwartalna 2 kor. 50 hal. Prenumerować można we wszystkich księgarniach i w administracji „ŚWIATA SŁOWIAŃSKIEGO“, Kraków, Podzamecze l. 14.

Piekarnia „SPORT“ BOLESŁAWA BROSZKIEWICZA

Z »WARSZAWY« W KRAKOWIE, (odznaczona Listem pochwalnym na Wystawie kucharskiej w Warszawie) — Produkuje pieczywo: WARSZAWSKIE, KŁOWSKIE I WIEDENSKIE PSZENNE — LUKSU-SOWE NA MLEKU. NA MASLE. PIECZYWO ZYTNE, ORAZ CHLEB WIEJSKI NA MLEKU, CHLEB RAZOWY I GRAHAMA. — FILIA PIEKARNI LICAU SŁAWKOWSKA HOTEL SASKI I ULICA FLORYAŃSKA L. 3. — WCHÓD PRZEZ SIĘŃ OBOK SKŁADU WIN CIECHANOWSKIEGO.

Zakopane. --- Willa pod ---
„Matką Boską“
ul. Ogrodowa 4.

Pensjonat „Ireny Sadowskiej“ z pięknym widokiem na Tatry. Urządzenia eleganckie. Pokoje suche, słoneczne. — Kuchnia zdrowa i smaczna. Fortepian na miejscu. Opieka staranna. — Ceny przystępne. 1580 2

Kelnerów

młodych, skromnych, umiędłych rachować piśmiennie przyjmie zaraz restaurator Zakrzczkowski, Tarnów. 1599 3

H. Bogdanowicz

Jedyny w Krakowie bandażysta i ortopedysta z Pragi, poleca swój

ZAKŁAD

Bandażo-orthopedyczny
W KRAKOWIE
ul. Grodzka L. 35
ul. Floryańska L. 9
wasnego wyrobu
bandaże,
pasy brzuszne
uznane dotąd za najlepsze.

Wysprzedaż

szpilek do włosów, grzebyków i grzebieni z opustem 20 proc. od cen dotychczasowych odbywa się w Składzie Aptecznym

Mag. farm. J. Klemensiewiczowej
Kraków, Karmelicka 15

Zakład komisowy H. Teleszwickiej

w KRAKOWIE
przy ulicy Szewskiej I. 10. I. p.
Poleca: Kompletnie urządzone salony, sypialni, jadalni stylow., serwis dorcel. saski składający się ze 134 szt., kantorek i sekretarka (ant.), dywany perskie i zwyczaj., pianino, fortepian, biblioteki, biura, obrazy Matejki i Kossaka, biżuterie, srebro kandelabry, lampy i różne sprzęty mah. i zwykłe. Ołtarz i Tabernakulum złoczone. Wiele obrazów olej. Powyższe przedmioty przyjmuje się w komis.

Młodym i starszym mężczyznom

poleca się ponczającą nagrodzoną broszurę w nowym pomnożonym wydaniu Rady lek. Dra Müllera o zaburzeniach nerwów i systemu seksualnego,

jak również o ich leczeniu. Wolna przesyłka w kowercie za 1.20 K. w znaczku. pecht. 949 52

Curt Röber, Braunschweig.

Chroń

twoją żonę.

Tę dla każdej rodziny nadzwyczaj ważną książkę wysyła za nadesłaniem 90 h. w markach austr. P. A. Kaupa Berlin, S. W. 291 Lindenstr. 50

szukuje się miejsca

o pojedynczej inteligentnej kobiety z wiktem, w obrębie dwóch mil od Krakowa we tworze w zdrowej okolicy od 15-go lipca na kilka tygodni. Głoszenia do Administracji „Głosu Narodu“.

Po tym znaku sprzedaje się wyłącznie SINGERA maszyny do szycia.

Singer Komp. Tow. akc. maszyn do szycia
Kraków, Szpitalna 40.

FILIE:
Kraków, Kaźmierz, Wolnica.
Chrzanów, Mickiewicza.
Tarnów, Wałowa 15.
Rzeszów, Trzeciego maja 5.
Tarnobrzeg, Rynek.

FILIE:
Nowy Sącz, Jagiellońska.
Sanok, Jagiellońska obok Kółka rolniczego.
Jarosław Krakowska 30.
Łańcut, Rynek.

Ostrzegamy naszych P. T. Odbiorców przed maszynami, które dostarczają inni kupcy pod nazwą „oryginalne Singera“. Ponieważ naszych maszyn do szycia nie oddajemy nigdy żadnym kupcom do sprzedaży, przeto dostarczane przez nich maszyny pod nazwą „oryginalne Singera“ — są w najlepszym wypadku stare, używane z trzeciej ręki nabyte i odnawiane, za które my ani odpowiedzialności nie przyjmujemy, ani też do takowych potrzebnych części nie dostarczamy.

Prawdziwe kotwicowe złote (double)

REMONTOIRY - ROSKOPF - SAVONNET.

są najnowszymi zegarkami „Roskopf“. Mają doskonały, gwarantowany, precyzyjnie wykonany werk, o podwójnych złotych „double“ kowertach ze sprężyną. Złoto doublewane jest metalem podobnym do złota prawdziwego, który tego podobieństwa nigdy nie traci. — Te zegarki z powodu swego świetnego wykonania są przedmiotem powszechnego podziwu — a od prawdziwie złotych trudne do odróżnienia. 753 15

Cena złr. 5.—.

Do tego łańcuszek ze złota doublewanego złr. 1.0. Do każdego zegarka daje się 3-ch letnią pisemną gwarancję. Wysyła tylko za pobraniem pocztowym

JÓZEF SPIERING

WIEN I.,
POSTGASSE NR. 2—34.

Jedynym, prawdziwym
angielskim
Srodkiem Piękności

== jest ==

Balassa prawdziwe angielskie

MLEKO OGORKOWE które usuwa namiętności, tycniast piegi, plamy wątrobiane, pryszcze, liszaje i t. p. i nadaje obliczu świeży, młodzieńczy wygląd. Całkiem nieszkodliwe.

C. BABASSA'S APOTHEKE
Budapest Erzsébetfalva.

Do nabycia: Reim i Spółka Kraków; — w Aptekach we Lwowie: Aptekarz H. Rubel, przedtem Z. Rucker — następnie w Przemyślu w aptekach M. Schwarza i A. Goldberga.

PIERWSZE I NAJSTARSZE W GALICJI

c. k. rządowo upraw.

718 0

Biuro informacyjne DLA SPRAW WOJSKOWYCH

emrt. rotmistrza A. Kornbergera i K. Moscheniego
w Krakowie, ul. Stachowskiego L. 15, „Willa Wanda“
udziela wyjaśnień i sporządza najstaranniej podania we wszystkich sprawach dotyczących służby wojskowej, tudzież wszelkiego rodzaju podania do Tronu. — Na odpowiedź dołączycie należy markę na 15 halerzy. ZARZĄD WOJSKOWO-NAUCZONY I PENSYONAT przyjmuje uczniów i prywatystów każdego czasu

Technikum Mittweida

Dyrektor: Prof. A. Holzt. Królestwo Saskie.

Wyższy Zakład naukowy dla wykształcenia w elektrotechnice i budowie maszyn. Oddzielne oddziały dla inżynierów, techników i wermistrzów. Laboratoria elektrotechniczne i maszynowe. Warsztaty fabryczno-naukowe. W roku szk. 36 było kształcących się 3610. Programy etc. udziela Sekret.

Miłośnikom kakao i czekolady najusilniej zalecane

Jana Hoffa

Kandol-Kakao

posiada możliwie najmniejszą zawartość tłuszczu, jest przeto najłatwiejszem do strawienia, nie sprawia nigdy zatkania, a przy najwyborniejszym smaku jest nadzwyczajnie tanie.

Prawdziwe tylko z nazwiskiem

Johana Hoff

i z marką ochronną „Lwa“.

Paczki po 1/4 kg. 90 hal.

> 1/2 > 50 >

Wszędzie do nabycia.

KANARKI

prawdziwe
harcynskie

znakomite śpiewaki,
z miłym łagodnym głosem,
turkotem, fletowym gwizdkiem dzwoniem, także przy świetle śpiewające, sprzedaje po 6, 8 i 10 złr. — Tegoroczne samce poczynające śpiewać 1 sztuka 3 złr., 3 sztuki 7 złr. 50 ct. — Przesyłam także pocztą za zaliczką z poręczeniem wartości, oraz nadejścia zdrowych do miejsca przeznaczenia.

Wodowla prawdziwych Harcynskich Kanarków

J. SZUFA

Kraków, ul. Floryańska 38.

lekcyje stenografii

metoda Gabelsbergera. Oferty w Administr. „Głosu Narodu“

W Zakopanem

(Stara Polana 3) w willi Jolanta prześlicznie położonej nad Dunajcem, są pokoje do wynajęcia z całkowitem utrzymaniem po przystępnych cenach. Zgłoszenia przyjmuje pani Józefa Rogoszowa Kraków, Graniczna 14 I p. 1551 0

Pracownia

Krawieczyny Damskiej
ulica Kurniki, Nr. 6, parter
poleca się Szanownym P. T. Paniom.

Ceny umiarkowane -- Krój najmodniejszy. -- Wykonanie staranne

Panie zamiejscowe raczą przesłać stanik

Wszystkie Panie Gospodynie w Wiedniu

Przekonały się na niedawno odbytej, międzynarodowej Wystawie Kucharskiej w Wiedniu że nie potrzeba

== żadnego drogiego masła deserowego ==

używać, ażeby sporządzić jakąkolwiek doskonałą potrawę, gdyż wyszczególniona najwyższem odznaczeniem (dyplomem honorowym i złotym medalem).

Margaryna ze znakiem **Koniczyny** jest równie dobrą lecz o

50 procent tańszą od masła deserowego.

Kto raz wziął 1/4 kilograma na próbę, stał się naszym stałym odbiorcą!

Vereinigte Margarine - und Butterfabriken

Wien, XIV/3 Diefenbachgasse Nr. 59.

745 26

--- Roman ---

Muranyi- Parowa Fabryka stolarska w Krakowie

właściciel opatentowanych okien i drzwi systemu Ign. Wróblewskiego wyłącznie upoważniony do wyrobu i sprzedaży tychże na całą Galicyę i Księstwo Krakowskie, wyrabia dotąd nieznanne hermetyczne okna i drzwi balkonowe do wewnątrz otwierane systemu Ig. Wróblewskiego opatentowane w całej Europie i Ameryce, nagrodzone wielkim medalem złotym na wystawie wyualazków w Paryżu 1903 r., dyplumem honorowym na wystawie metalowej w Krakowie w r. 1904, medalem srebrnym na wystawie przemysłowej w Tarnowie w r. 1905. Okna opatentowane tego systemu oprócz tego że zamykają się zupełnie hermetycznie, najmniejszej zdrobiny wody od zewnątrz nie przepuszczają, posiadają jeszcze tę wielką oalete, że największe skrzydła otwierają się za pomocą dźwigni bardzo lekko bez żadnych innych zasuw i kombinacji. Skrzydła do okna odpowiednio ujęte nie paczają się, przylegają szczelnie do krosien. Wszelkie tryby i rygle przez zapuszczenie których części skrzydeł pękają i osłabiają się są tu zbyteczne. Okna i drzwi balkonowe tego systemu fabryka moja wyrabia i sprzedaje prawie po takich samych cenach jak okna zwykłe. Na żądanie wysyłam bezpłatnie rysunki, prospekta i cennik. Modele w naturalnej wielkości gotowych okutych okien są to przejrzenia w mojej kancelaryi fabrycznej i obecnie na wystawie we Lwowie. 1499 10

Widok okna od pokoju.

Widok okna od pokoju. zdrobiny wody od zewnątrz nie przepuszczają, posiadają jeszcze tę wielką oalete, że największe skrzydła otwierają się za pomocą dźwigni bardzo lekko bez żadnych innych zasuw i kombinacji. Skrzydła do okna odpowiednio ujęte nie paczają się, przylegają szczelnie do krosien. Wszelkie tryby i rygle przez zapuszczenie których części skrzydeł pękają i osłabiają się są tu zbyteczne. Okna i drzwi balkonowe tego systemu fabryka moja wyrabia i sprzedaje prawie po takich samych cenach jak okna zwykłe. Na żądanie wysyłam bezpłatnie rysunki, prospekta i cennik. Modele w naturalnej wielkości gotowych okutych okien są to przejrzenia w mojej kancelaryi fabrycznej i obecnie na wystawie we Lwowie. 1499 10

Towarz. Akcyjne

dla Handlu i Transportu

(J. B. Schmarda, Rotter & Perschitz)

Filia: we Lwowie, ulica 3 Maja Nr. 11

pod protektoratem Ligi Pomocy
Przemysłowej i Kraj. Związku
Przemysłowego

pośredniczy w eksporcie kraj. produktów i wyrobów przemysłowych. — Utrzymuje ruch zbiorowych ładunków z Wiednia, Budapesztu, Tryestu i t. d. Na żądanie oferty i bliższe wskazówki. 1344 12

ZEGARY PENDULOWE

z biciem wieżowym

są ostatnią nowością wyrobów zegarmistrzowskich. Te francuskie miniaturowe zegary, długości 70 cm. są wykonane z drzewa orzechowego, pięknie politurowane i rzeźbione i biją za każdą pół i całą godziną. Dźwięk jest przyjemny i dźwięczny, ludzko podobny do bicia zegaru wieżowego. Cena K. 10.—, ze zwykłym biciem K. 9.—. Ten sam zegar z muzyką, gra co godzinę najpiękniejsze tańce i marsze K. 12. Skrzynka i opakowanie do każdego zegaru 8) hal. Zegary te, nietylko co do minuty idą regularnie (3 lata pisemnej gwarancji) lecz zarazem z powodu prawdziwie świetnego wykonania zewnętrznego stanowią piękny i elegancki mebel. — Budzik z muzyką (gra zamiast dzwonić) K. 12. — Remont. Roskopf niklowy K. 5. Prawdziwy srebrny remontoir K. 10. Wysyła tylko za zaliczką. W razie niepodobania przyjmuje się napowrót, lub zwraca pieniądze — zatem nie ma żadnego ryzyka. Wielki ilustrowany cennik zegarków, łańcuszków, pierścieni etc. wysyła na żądanie gratis i franco.

Jozef Spiering, Wiedeń, I., Postgasse Nr. 2-34.

Największa krajowa firma

R. Pawłowski

dawniej J. Iwanicki

w Krakowie, Rynek 18

poleca swoje, najnowszej konstrukcji, powszechnie za najlepsze uznane maszyny do szycia i haftu, które nadają się znakomicie tak do użytku domowego, jak i dla celów przemysłowych, są wyrobione z wypróbowanej dobroci materiałów i wykończone z nadzwyczajną dokładnością, szycją prędko, lekko i cicho, haftują znakomicie, są tańsze, niż wszelkie inne bezwartościowe fabrykaty.

Bezpłatne kursa nauki haftów. — Obszerne cenniki wraz z historią maszyn do szycia darmo i opłatnie.

Poczta, telegraf i stacja kolej. Unterthemenau

Roczny zbył przeszło 5.000 wagonów.

Unterthemenauska Fabryka wyrobów glinianych księcia Jana von Siechtenstein Unterthemenau przy Lundenburgu

Poleca:

Płyty klinkierowe różnych gatunków i wytrzymałości na trotuary, dla dworców kolej, mleczarni, stajni, podworców i t. d., dalej płyty mozaikowe w tysiącznych wzorach, od najmniejszych do najbogatszych (Produkcja roczna 15 milionów płyt) dla kościołów, szkół, fabryk etc., podwójnie gładzone, rury kamionkowe, wkłady do kominków, rury remizowe, cegłę klinkerową (prasowaną na sucho o najwyższej wytrzymałości do budowy filarów, prasowaną na wilgotno do budowy kanałów) płyty ściennie i do fasad, cegłę gładzoną do fasad, dachówkę we wszystkich gatunkach czerwonej i glazurowaną, rury do drenażu, kafle do palenisk.

Ilustrowane cenniki gratis i franco.
- Liczba zajętych robotników 700. -

Wózki dzieciinne kupuje się najlepiej we fabryce L. BAUMANNA, właściciela c. i k. patentu, Wiedeń VI 2 Millergasse Nr 6, dlatego że wózki te odpowiadają wymaganiom higieny i zdrowia i są zalecane przez pp. lekarzy, gdyż wykonanie ich jest doskonałe i eleganckie, i sporządzane są w cenach od najniższych do najwyższych.

Ilustrowane cenniki gratis.

1118 0

Północno Niem. Lloyd,

(Norddeutscher Lloyd)

Generalna Agentura dla Galicyi

we Lwowie, ul. Grodecka 93.

Regularna bezpośrednia komunikacja przewozowa z Bremen, pospiesznymi i pocztowymi parostatkami.

DO STANOW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI:
(Nowego Jorku, Baltimore, Galveston) Brazylii, Argentyny (Buenos Aires), Australji, Japonji etc.

Bilety kolejowe do każdej stacji Północnej Ameryki. Wszelkich wyjaśnień w sprawach podróży, udziela i bilety sprzedaje:

Generalna Agentura Półn. niem. Lloydu
we Lwowie, ul. Grodecka 93.

Koresp. w językach: polskim, ruskim, niemieckim.

Zawiadomienie.

Zrezygnowawszy z dzierżawy Bufetu w Teatrze Miejskim 1610 10

t. j. w głównym Foyer i na galerii, są do sprzedania za niską cenę nrządzenia.

Wiadomość w Cukierni Swowskiej
J. Michalika w Krakowie
ulica Floryańska Nr 45.

Kraków dnia 30 czerwca 1906.
L. 64236/06
B.

Ogłoszenie licytacji.

Magistrat stół. kr. m. Krakowa rozpisuje niniejszem licytację ofertową na roboty:

szkolarskie,
malarskie,
pokostnicze,
zduńskie,
posadzki z flizów

dla budowy szkół miejskich przy ul. Loretańskiej i Kapucyńskiej, która się odbędzie w biurze Budownictwa miejskiego w dniu 13 lipca 1906 roku t. j. w piątek o godzinie 12-tej w południe.

Warunki ogólne i szczegółowe jakoteż i formularze ofertowe otrzymać można w biurze kierownika budowy w gmachu Akademii handlowej I p. przy ul. Straszewskiego codziennie od godziny 10—12 przed południem.

1601 2

Specjalny wykaz

Mieszkań dla P. T. Studentów i Studentek

wraz z utrzymaniem, opieką, korepetycją i możliwymi dogodnościami w rozmaitych cenach można dostać w redakcyi Informatora Kraków, Wiślna 2, również przyjmuje dal-ze ogłoszenia mieszkań studenckich.

Posiada również wykaz korepetycyj tudzież korepetytorów.
1597 5

Ucznia

do 14—15 lat z dobrimi świadectwami przyjmie do praktyki handel towarów mieszanych Pnkalskiego w Andrychowie. 1614 8

Osoba znająca się na białym szyciu znajduje zaraz stałe zajęcie wraz z całym utrzymaniem. Wiadomość Rynek Kleparski l. 8, parter. 1612 2

Pierwszy Zakład

PLISOWANIA

przy ul. Niecałej l. 13 parter

przyjmuje wszelkie roboty w zakresie plisowania wchodzące, (fałdy gładkie, płaskie i desenie.) Sukien kloszowych wypożycza się formę albo na życzenie przykrawa się je i szyje w zakładzie. 1038

Kapsla i etykieta zaopatrzone w nazwisko odnośnego źródła.
Światowej sławy woda mineralna ze źródeł

VICHY

własność państwa francuskiego. Nie zaniedbywać nigdy zapytać się ordynującego lekarza, które z trzech źródeł Celestins, Grande-Gri-le, Hôpital ma być używane.

Do nabycia we wszystkich handlach wód mineralnych i Aptekach. 1615 1

Wartość

smacznego jada tkwi nie w samej przyjemności, towarzyszącej jedzeniu; im bowiem potrawa smaczniejsza, tem też łatwiej ją strawić i tem bardziej wykorzystuje się zawarte w niej pożywne składniki. Fakt ten tłumaczy powodzenie

Maggi'ego przyprawy do zup i rosółow.

Dla zapobiegliwej gospodyni stanowi ona zdawna uznany, tani środek w celu nadania silnego, miłego smaku mdłym zupom rosółom, bulionom, sosom, jakoteż jarzynom, jajecznicom i t. d. Z powodu znacznej wydajności nie należy jej nigdy brać wszystkich handlach kolonialnych i spożywczych oraz składach aptecznych we łasceczkach, począwszy od 50 h (ponownie napełn. 40 h).

Maggi'ego odznaczenie: 5 wielkich nagród, 34 złotych medali, 6 dyplomów honorowych, 9 honorowych nagród. Siedmiokrotnie poza konkursem m. i. na wystawach światowych w Paryżu w 1883. i 1900. (Juliusz Maggi jako sędzia.)

OMEGA

Wyłączny skład fabryczny zegarków wyborowych „Omega”

A. SULIKOWSKI, ZEGARMISTRZ
Kraków ul. Grodzka 1. 1.

Cenniki gratis.

Zakład założony w r. 1853

Hofa pasty są najwytworniejszym wyrobem polskim.

Hofa pasty konserwują skórę i nadają obuwu trwałą połysk.

Hofa pasty są wydatniejsze od wszystkich innych.

za zwrotem 5 pudełek różnych z pasty Hofa, daje się jedno pudełko pasty darmo.

7640

NAJLEPSZE HYGIENICZNE PARYSKIE
TOWARY GUMOWE
DO CELÓW SANITARNYCH — POLECAJĄ
Reim i Spółka
Kraków, Rynek Główny Linia A-B.
CENNIKI DARMO. WYSYŁKI DYSKRETNE.

Morele (Aprykozy)
Iko świeżo i wane, wybrane wiel-
5-cio kilowy koszyk franko ko-
4.—, najlepszy, szczepiony ga-
ek wysyła **D. Gottfried,**
Zaleszczyki. 1606 5

o wynajęcia od 1 sier-
pnia na la-
lub na cały rok willa w o-
podzie starannie urządzona
meblowana składająca się
5 pokoi, dwóch werand, sie-
kuchni i piwnic. Stacja
kolni w miejscu, godzina dro-
gi od Krakowa, okolica gó-
rzysta i lesista. Wiadomość:
Plac Szepeński nr. 6, 1 p.
1602 3

Swoszowice pod Krakowem.

Zakład kąpielowy Wód siarczanych 8 Maja 1906.

wśród parku stuletniego i lasu szpilkowego, 5 kilometrów od Krakowa, stacja kolei, poczta i telegraf w miejscu — 18 razy dziennie połączony z Krakowem koleją i omnibusami.

Znane w Polsce od XV. wieku, Swoszowickie wody siarczane przewyższają swą siłą i skutecznością inne tego rodzaju wody krajowe i zagraniczne, leczą: przewlekły gościec stawowy i mięśniowy, jakoteż dnę (podagrę) choroby serca, na podstawie reumatycznej, nerwobóle, szczególnie ischias, porażenia, tak centralne, jak obwodowe, kłę we wszystkich jej postaciach, choroby skórne, połączone z przerostem i zgrubieniem warstw skóry, przewlekłe zatrucia rtęcią i ołowiem, obrażenia kości, różne choroby nerwowe.

Sanatorium dla chorób skórnych. Okłady i kąpiele w mule siarczany — Leczenie elektrycznością, hydropatya, kąpiele piaskowe, powietrze wśród szpilkowych żywicznych lasków. — Dobre muzyka i restauracja w miejscu. Mieszkania tańsze o połowę ceny w kwietniu, maju i wrześniu. — Bliższe szczegóły udziela **Zarząd.**

NIE KUPUJCIE ZEGARKA

zanim nie zobaczycie mego wielkiego katalogu zawierającego 1200 rycin wszelkich gatunków zegarków i przedmiotów złotych i srebrnych. Dostaniecie remontoiry punktualnie idące, z 3-letnią pisemną gwarancją, niklowe lub stalowe już za zł. 1 50 prawdziwe srebrne zł. 3, z 14 karatowego złota zł. 8. — Srebrne łańcuszki 90 ct, 14-karat złote zł. 10, 14-karat pierścionki lub kolczyki złote zł. 2 Zegary wachadłowe zł. 2 80, z kukłką zł. 2 50 i budziki po zł. 1 — W razie niespodobania się zwrot pieniędzy.

Wysyła za zaliczką

MAX BÖHNEL WIEN IV.,
Margarethenstrasse 27.

(We własnym domu).

Największa i najstarsza firma założona w roku 1840, odznaczona nagrodą „GRAND PRIX” i wielkim złotym medalem.

Proszę zażądać mój katalog z 1.200 rycinami darmo i opłatnie. 1135 9

Specjalny Zakład Instalacyjny

dla wodociągów, centralnego ogrzewania i gazowego oświetlenia.

Julian Tokar Kraków, św. Jana Nr 10, Telefon 574

projektuje i urządza fachowo, praktycznie i tanio:

WODOCIĄGI, STUDNIE, POMPY, KALORYFERY, WENTYLACJE, URZĄDZENIA SAMOCZYNNYCH PIJADEŁ DLA BYDŁA W STAJNIACH, KUCHNIE ZELAZNE I URZĄDZENIA DLA CIEPŁEJ WODY. NAJLEPSZE POLECENIA. — KOSZTORYSY BEZPŁATNIE.

Prawna ochrona: Każde naśladowanie i każdy przedruk podpada karze Nieznajomością ustaw tłumaczyć się nie można.

Sędzia: Pan jesteś oskarżony o to żeś Pan prawie wszystkie pieniądze, do ostatniego halera, wydał niepotrzebnie na zupełnie liche i bezskuteczne środki, chociaż Pan, jak prawie każdy, musiał, wiedzieć, że tylko Thierrego balsam i maść centyfoliowa są jedynymi najpewniejszymi, najskuteczniejszymi i niezawodnymi środkami leczniczymi we wszelkich wypadkach, a to zostało też stwierdzone tysiącami podziękowań.

Oskarżony: Niestety, dałem się namówić kilka razy i oczekiłem się do pierwszych lepszych, zachwalanych mi środków lichych i bezskutecznych i fałszywych balsamów, czego teraz bardzo żałuję.

Sędzia: Nieświadomość nie jest podług ustawy żadnym uniewinnieniem lub usprawiedliwieniem. Dlaczego nie kazałeś Pan przysłać sobie broszurki z tysiącami podziękowań aptekarza Thierrego w Przegradzie, kiedy się ją przecież wysyła każdemu na życzenie za darmo opłaconą?

Oskarżony: Niestety i ta okoliczność nie była mi znana.

Sędzia: Pod warunkiem, że to Pan uczyni teraz, jesteś Pan tym razem uwolniony od oskarżenia za przekroczenia popełnione przez to, żeś Pan nie troszczył się, jak tego obowiązek wymaga, o zdrowie swoje i swoich. Powinieneś też Pan w przyszłości zaniechać nabywania i używania wszelkich innych lichych i bezskutecznych surogatów i falsyfikatów, a trzymać się zawsze tylko balsamu i maści Thierrego, jako jedynych pewnych, niezawodnych i zdumiewająco skutecznych środków. Przepisy o zdrowiu chcą, żebyśmy ich wszyscy ściśle przestrzegali, a nieposzanowanie ich, czy to wskutek nieświadomości, czy też wskutek niedbalstwa, pociąga za sobą naprawdę surową karę przez chorobę, lub też co najmniej przez osłabienie ustroju.

Ku pomocy cierpiącej ludzkości i ku złagodzeniu bólu i chorób służy Thierrego balsam i maść centyfoliowa najniezawodniej i nie potrzebujesz Pan już dłużej cierpieć, jeżeli Pan te, przytem bardzo tanie środki, zawsze będziesz miał w domu i bez przerwy ich używał.

Thierrego balsam jest niezrównanym środkiem przeciw kaszlowi, niżytom, cierpieniom piersiowym, zolom, zapaleniu gardła, chrypcy, zapaleniu oskrzeli, cierpieniom płucnym, zwyrodnieniu wątroby, kurozom żołądka, kolkom, zbroczeniom w trawieniu — szczególnie przeciw influencji i t. d. i sprowadza pewną pomoc i skutek.

Cena 12 małych flaszek lub 6 dużych, lub też tylko jedna wielka osobliwa flaszka z patentowanym zamknięciem 5 K opłatnie.

Thierrego maść centyfoliowa jest środkiem Non plus ultra przeciw wszelkim chociażby nie wiedzi. c jak zastarzałym ranom, zapaleniom, dolegliwościom piersi, stwardnieniu piersi, podbiegnięciu krwi, wrzodom, puchlinie, wysiękom, zranieniom, róży, nowotworom, wzdymkom, ranom u dzieci powstałym od leżenia i t. d.

Rozmiękcza ranę i wyciąga z niej bez bólu każde obce ciało, które się dostało do niej, jak ołów, szkło, drzazgi, piasek i t. d., zapobiega zawczasu uszytą, prawie zawsze zakazaniu krwi i sprawia, że nawet nieoblesna operacja jest zbyteczną.

Cena 2 siołków opłaconych 3-60 K.

Broszurę z tysiącami oryginalnych podziękowań otrzymuje na życzenie każdy za darmo opłaconą.

Wysyła tylko po otrzymaniu należności lub za zaliczką Aptekarz A. Thierry w Przegradzie bei Rohitsch-Sauerbrunn. Doatać można we wszystkich aptekach i drogueryach. 1 26

POLECA

rozmaite

wyborowe

gatunki

KAWY

palonej

najnowszym i najlepszym sposobem

za pomoca gorącego powietrza

po cenach

najprzystępniejszych.

1881 0

Obrazy olejne i rodzajowe

po cenach bardzo niskich. — E. LEICHT, Kraków ulica Pijarska, przy bramie Floryańskiej, poleca wielki wybór ram własnego wyrobu. — Najstarsza firma w tym zawodzie założona w 1866 roku.

FARBY OLEJNE

do użycia gotowe szybko schnące. do pomalowania werand, altan, ogrodzeń, sztachet, schodów, okien, drzwi, podłóg, ścian, sufitów, wozów, brzozeł, tatusów i t. p.

FARBY LAKIEROWE DO PODŁÓG Glazury do podłóg

Mase francuską i woskową oraz „Parket Rose“ do Posadzek i Podłóg. — SZCZOTKI.

PŁASZCZE GUMOWE. PŁASZCZE NIEPRZEMAKALNE. PRZYBORY DO RYBOŁÓWSTWA W NAJWIĘKSZYM WYBORZE. BALONY I PIŁKI GUMOWE. KULE I KRĘGLE.

REIM i SPOŁKA

RYNEK NR 37, KRAKÓW, LINIA A-B
polecają po cenach najumiarkowańszych

Lakiery, Kremy i Pasty

do odnawiania i odświeżania złotych, popielatych i czarnych buszków.

Papier, lep i trzaski na muchy. NAFTALINA. Liście paczulowe i kamfora przeciw molem. TYNKTURA NA PLUSKWI.

H. MAKI dla dorosłych i dzieci.

Hustawki ogrodowe

Lawa Tennis. Rakiety, Piłki i wszelkie inne przybory w największym wyborze. FOOTBALL, piłki nożne. KROKIETY.

Lakiery na kapelusze. FARBY do farbowania materij. FARBY DO PIÓR.

Przyrządy gimnastyczne ogrodowe.

Przeszek na owady „ZACHERLIN“ i „ANDEL“ R. Przeszek parski na waga. Rozpylacz do przeszk. — Środki przeciw myszom i szeszurom.

Cement, Gips, Wapno hydrauliczne.

Płyty izolacyjne. — Antimerlion. Carbolineum. — Tektury smołowe do pokrywania dachów Smołowiec gazowy i drzewny.

Farby do fasad. Farby na dachy.

LINOLEUM. CERATY. ROGÓŻKI CHODNIKI PRZEDŚCIOŁKI

M. BEYER I SPÓŁKA

Kraków

Sukiennice Nr 12-14.

Na Sezon Nowości

- Koszule z angielskich zefirów
- Koszule i Paski turystyczne
- Chustki płócienne i batystowe
- Wszelkie wyroby trykotowe
- Pończochy, Szkarpetki dla Pań, Panów i dzieci.

1229 0

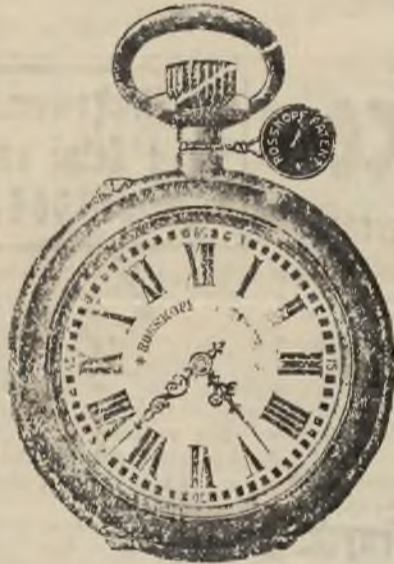
Zakład kamieniarsko-rzeźbiarski pod zarządem

JOZEF A KULESZY

naprzeciw cmentarza krakowskiego 492

posiada na składzie wielki wybór gotowych POMNIKÓW Z PIASKOWCA, MARMURU, GRANITU I LABRADORU. Podejmuje się wykonanie GROBOWCOW, tak w mieście, jak i na prowincji, według własnych lub dostarczonych rysunków.

„ROSSKOPF PATENT“ ŻŁ. 350

Fabryka zegarków „Roskopf Frer“ w Szwajcaryi zaferowała mi swoje prawdziwe remonty kotwicowe „Roskopf Patent“, które do tej pory kosztowały prawie dwa razy tyle — za cenę zł. 350. Odsprzedający przy odbiorze 5 szt. 5 proc. przy 10 sztukach 10 proc. opustu. Ta sprzedaż potrwa tylko krótki czas — jak długo starczy zapas — a ma służyć w tym celu, aby pokazać Szan. Odbiorcom różnicę pomiędzy prawdziwym „Roskopf Patent“ a zegarkiem podrabianym t. zw. „System Roskopf“. — Prawdziwy zegarek „Roskopf Patent“ ma 36-godz. werk, kryty szkłem

złożyskami rubinowymi prawdziwe niklowe kowerty, a służy 25 do 30 lat; natomiast zegarek „System Roskopf“ po kilku latach staje się bezużytecznym. Każdy prawdziwy „Roskopf Patent“ zaopatrzony jest plombą i certyfikatem gwarancyjnym oraz firmą „Roskopf Frer“ (Szwajcaryja) na tylnej kowercie. Jeżeli zegarek się nie spodoba, zobowiązuję się całą kwotę w 30 dniach napowrót odesłać. Wysyła za zaliczką główne zastępstwo dla Austro-Węgier

Max BÖHNEL, ZEGARMISTRZ

Wien, IV, Margaræthenstrasse Nr 38.

Żądacie gratis i franko mój wielki cennik z przeszło 1000 rycinami, obejmujący wszelkie rodzaje zegarków i towarów srebrnych i złotych.

PIERWSZA KRAKOWSKA PALARNIA KAWY

Ważne dla P. P. Gospodyń!

Za darmo, jako premię, otrzymać każdy z P. T. Odbiorców, wykazujący się zwrótem woreczków (z marką ochronną) z zakupionych 12 1/2 kgr. 1000 melich wyborczych mieszanej palonej kawy patentowaną 100% ozdobną, hermetyczną, higieniczną 100% samomielącą 100% i oszczędzającą puszkę do przechowywania kawy.

„CONSERVATOR“ zwaną: M. JAWORNICKI Kraków, Rynek gł. 44.

OSTRZEGAM

każdego ktokolwiekby potrzebował ubrania lub zarzutkę, ażeby się nie dał uwieść na oko elegancko wyglądającym na wystawach magazynów wiedeńskich ubraniom gotowym, które ani krojem ani odrobieniem nie mogą się równać z wykończonymi ubraniami z mojej pracowni; w cenie różnicy niema. A zatem

Laskawi Panowie!

zamawiajcie ubrania i zarzutki u ZYGMUNTA CHILLI, krawca w Krakowie, ul. Wielopole 1. 3, obok głównej poczty. — Wypożyczają się fraki i angiezy. — Wszelkie zamówienia na prowincję skutecznia się możliwie jak najprędzej. 1324 8

JEDYNA W KRAJU FABRYKA PASÓW maszy nowych

Ignacego Wurma

w Krakowie, ul. Kanonicza 1. 18.

Tanie czeskie PIERZE!

5 kilo, świeżo darte K. 9-60, lepsze K. 12, białe, puchowe, darte, Kor. 13, 24, śnieżno-białe, puch., darte, K. 30, 36, Wysyła opłatnie za pobraniem.

Zwrot lub wymiana dozwolone za zwrotem porta. — Benedict Sachs Lobes 284, p. Pilsen, Czechy. 725

ZMIANA LOKALU.

Niniejszem mam zeszczyt zawiadomić Szan. PT. Publiczność, że

..... Zakład

Zegarmistrzowski

istniejący od r. 1883 pod firmą A. Holik w KRAKOWIE Szewska L. 2 został przeniesiony pod L. I przy ul. Sławkowskiej

Poleca swój Skład zegarków genewskich i zegarów z pierwszorzędnych fabryk zagranicznych z poręczeniem 3-letniem. Utrzymuje na składzie wyroby ze złota i srebra po cenach umiarkowanych. Z poważaniem A. HOLIK.

ZMIANA LOKALU.

Założone na mocy statutów zatwierdzonych L. 43.903 Wys. c. k. Namleśnictwa Stowarzyszenie „Aurora“

Towarzystwo

Wzajemnej pomocy posagowej

udziela swoim członkom posagi d wysokości 10 800 k. a już po roku należenia do 4.200 k. Członkiem może zostać każdy niezony mężczyzna lub niezamężna kobieta. — Bardzo korzystne dla dzieci! Istrzące i oddziały umożliwiają najuboższej ludności przystąpienie do tej dobroczynnej instytucji. Zgłoszenia pisemne lub ustne prosię i informacyi udziela Generalna Reprezentacya Towarzystwa „Aurora“ dla Zachodniej Galicyi Dietłowska 81. Z dniem 1. stycznia 1907 roku przeniesiono w Krakowie. Godziny urzędowe 10-12 i od 3-6. 1537

1587 5

Zdolny starsza Kuchmistrz

znajdzie umieszczenie

Bliższa wiadomość w Administracyi „Głosu Narodu“

Zaleszczyckie sławne morele

w 5 kg. koszykach z własnego grądu po 4 kor., II gatunek 350 wysyła za zaliczką franko M. Mann, Zaleszczyki. 1611

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Dr Antoni Beaudry

W Drukarni „Głosu Narodu“ w Krakowie, pod zarządem S. Tomaszewskiego.

Założony w roku 1872

Zakład Rzeźbiarsko-Kamieniarski BRACI

TREMBECKICH

przy ul. Rakowieckiej 7.

Podejmuje się wszelkich robót, w zakres kamieniarsstwa wchodzących, tak w mieście, jak i na prowincji — oraz poleca ogromny wybór gotowych pomników i grobowców familijnych po cenach bardzo niskich.

Wysokoprocentową Mąkę żuźlową Thomasa

(18-20% resp. i 19-22% ogól. zawart. kwasu f. sf)

sprzedaje na dostawę po koniec lipca mimo podrożenia ceny po niższych cenach wiosennych

ZWIĄZEK HANDLOWY KÓŁEK ROLNICZYCH

w Krakowie (plac Szczepański 6), we Lwowie (Kopernika 2)

także wszelkie inne nawozy sztuczne, jako to:

Superfosfaty mineralne, amoniakalne i kostne — Maki kostne zwykłe i preparowane i t. d. i t. d. po najtańszych cenach i na najdogodniejszych warunkach.

Cenniki darmo i opłatnie, na żądanie specjalne oterfy. 1334 6